

NÉPI EGYSÉG

POLITIKAI NAPILAP
Felolós szerkesztő:
Kurkó Gyula
Bejegyzve a brassói törvényszéken G. II. 1768/1944 szám alatt
Ingedyezte: Censura Militară
a Presel sub Nr. 1437. 7. X. 1944

DÉL ÉS ÉSZAK

Írta: KISS ANDRÁS

A négyéves külföldi élménye ma is kitapintható nyomokat hagyott az erdélyi magyarság lelkiéletében. Sok vihart láttott történelme folyamán először történt meg, hogy Erdély tájegységét megbontották, néprajzi választvonal ürügyén hátsorompókkal tüzdelték tele a bérceket és völgyeket, két ellenséges, egymással farkasszemet néző várra alakították át a szervesen összefüggő földterületet.

E politikai határvonal két oldalán kedvére tombolhatott a nemzeti gyűlölködés, melynek tüzeit a hitleri politika Berlinből szította. Mindez természetesen csak a fasizmus megmérgezett lélekében volt lehetséges. Abban a göbbelsi hírveréssel megtérbolyított világban, ahol a fasiszta portyázók politikai szervei minden eszközt megragadtak, hogy rablőhadjáratuk végcélját: a népek letiprását és rabigába való hajítását előmozdítsák.

Érthető tehát, hogy igen sokan, — a választvonalon innenső és túlsó oldalán egyaránt — nem is tudták, hogy valójában csak öntudatlan eszközei annak a hitleri hódító politikának, amely a határkérdés „elf rendezésével” nem rendet akart, hanem közelálló ábrándkép megcsillantásával felcsigálni a harci kedvet. Milyen harcosra hirdették, hogy a szovjetellenes hadjáratban való cselekvő részvétel Erdélyi egységesítésének áral Iggy játszották ki egymás ellen a két hisztérius tábor s öntötték olajat a gyűlölködés tüzeire.

Csak hogy ez a kötkülcasos játék és az ebből szükségszerűen fakadó üldözöttesek nem érintették egyformán az erdélyi magyar népet. A választvonal északi és keleti részén élő magyarság „uralkodó” nemzet volt és ezt a kiváltságot a román lealacsonyítására, eltiprására igyekezett kihasználni. Ugyanakkor „Dél-erdélyben” a román elsőbbségi eszme a magyarság hátán torolta meg az „északerdélyi” románizációt ért valóságos és vélt sérelmeket. Közben persze elviselhetetlen helyzetbe került az északerdélyi románizáció és a dél-erdélyi magyarság egyaránt, de erről valójában egyik fasiszta vízekén vezető főhatalom sem akart tudomást venni. Illetve úgy vett róla tudomást, hogy még jobban elnyomta a maga román vagy magyar kisebbségét. Közben persze állandóan mentek az üzenetek, a kitartásra buzdító „értésülések”, hogy már csak rövid ideig kell várni, mert minden baj és szenvedés megszűnik, mert hamarosan „jövünk”...

Igy aztán az erdélyi magyarság egyik része — az államalkotó része — a felelgekben járt, alaposan beletanult a nemzet fölénybe, míg a „kisebbségi”, sorban élők már már összeroskadtak magyar-mivoltuk terhe alatt és keserű megaláztatásában tengődtek. A magyarság egyik táborában túltengő önértékeléssel telítődött, míg a másik tábor elvesztette azt a kevés biztonságérzést is, amivel a hosszú kisebbségi sorban még rendelkezett.

A külföldi élménye tehát nem volt azonos, hanem ellenkező előjelű. Éppen ezért a fasiszta urak eltűnése után, a megbontott Erdély egybeforrásánál a „külföldi élmény” is másképp hatott. S a kiegyenlítődés folyamatát már kezdetől gátolták ezek a különböző értékű emlékek. Mintegy megakadályozták, hogy érzéseiben, valóságátalásában, szemléletében az erdélyi magyarság újra eggyé legyen, a mesterkelt választvonal két különböző oldalán élő testvér megtalálja egymást célkitűzéseiben, legbensőbb óhajaiban, magyar mivoltának hitében.

Romániának az igazi és meg nem alakult demokrácia útjára való rálépése nyomában megteremtette ennek a kiegyenlítődési áramlatnak előfeltételeit. A tör-

ténelmi vihartól megbontott magyar népi egység szilárd ötvöztető való kovácsozása ma, ha nem is szavakban kiszabott házi feladat, mindenesetre olyan benő szűkségszerűség, aminek a magyarság „északi” és „déli” része egyaránt alá kell hogy vessen magát.

Természetesen minőségi dolgról van szó itten. Senki sem állítja és állíthatja, mintha az erdélyi magyarság egyik vagy másik része kevésbé volna alkalmas a demokrácia feladatokra. Inkább arról beszélhetünk, hogy a demokrácia értelmének átérzésében ne kísértessenek a „régi em-

lékek”. Fejtse le magáról mindkét eggyé való tábor azokat az előérzeteket, amelyek állásfoglalását öntudatlanul irányítják. Ott, ahol önbizalomra, erős hitre van szükség, a fasiszta korszakot „kisebbségi” elnyomatásban átélő magyar merítsen ihletet az „északerdélyi” testvére bátorságából, míg emez tanuljon mérsékletet, sallangtalanul őszinte demokrácia hitet a másiktól, akit mostohább életviszonylatai megfárasztottak a jószándék megbecsülésére.

Ez a testvéri egybehangolódás egyik félre sem jelent sem megalkuvást, sem engedelményt. De jelenti ezzel szemben, hogy a lelkekből is eltűnik a mesterséges határvonal s az átértékelt fogalmak megértésében újra eggyé tud lenni az egyazon sorsra hivatott erdélyi magyar. Ha pedig

a belényesi „dél-erdélyi” és a sepsiszentgyörgyi „északerdélyi” megtalálja egymás között ezt a lelki összhangot, akkor ismét erdélyivé tud lenni és Erdély hagyományainak megfelelően habozás nélkül megtalálja a demokrácia útján is a legközelebbi célvezető utat.

Ez az ut pedig Erdély minden táján a szovizmus maradványainak kiirtását a reakciós mesterkedések bátor kivetését, egyszóval: a múlttal való szakítást és a hamisítatlan demokráciának önmagunkban való kiteljesítését jelenti.

A Magyar Népi Szövetség zászlaja alatt való egységes felsorakozás pedig megszabja a kiegyenlítődés útját és útját — irányt mutat az erdélyi magyarság boldog jövőjének, ami azonos célja Délnek és Északnak egyaránt!

A november 8-i események után

Az ország demokrácia közvéleménye egyöntetű tiltakozással válaszol a reakció kihívására

Erélyes intézkedések a rendbontók ellen — Mit ír a fővárosi sajtó?

(Brassó) Románia demokratikus közvéleményét még mindegyre a november 8-án lezajlott események foglalkoztatják. Ma már nyilvánvaló, hogy Öfelsége nevenapját a reakció arra akarta kihasználni, hogy egyetemes támadást intézzon a demokrácia ellen. Tegnap a honismeretünkben közöltük, a helyi önkormányzatunknak az eseményekről kiadott hívtetés értesítést, amely világosan megállapította a reakció e-éki hi-nyosságát a november 8-i események el- idézésében. A helyi — ini z értelem mai kö-

leményei határozottan leszögezik, hogy a kormány minden intézkedést megtett a belső béke megőrzésére, és a zavarteltől- nek a közlethől való eltávolítására.

A fővárosi demokrácia sajtó egyértelműen elítéli a hazafiság álarcú és ü-nyé alatt elkövetett súlyos reakciós cselekményeket.

A Szociáldemokrata Párt pedig hivatalos nyilatkozatban hálvegette meg a nép ellenségeinek bűnös cselekedetét.

„Katonák és békés polgárok vére folynak”

A „Scinteia” írja:

A Királyi Palota előtt a tere, a Cerdin Militár előtt, a Brăila tere katonák és békés polgárok vére folynak. Megtámadták az Államnép Munkaszövetséget. Demokrácia hívtát gyújtottak fel előbbeli recent szerint. A letartóztatott gyalá-ros zavargók zehében lövegveret és öklöket találtak. Tízernégy-tízernöt éves síhanok sával, homokkal és benzines üvegekkel voltak felszerelve. Pótolat és vasrudat használtak a fasiszta fenevadak. Manu és Prálinu, a nagyvárakos- ság támogatói, a munkásság gyilkosai, a nép szabadságának és jogának ellenségei nem riadtak vissza attól, hogy a leg- szörűsebb és a leggyilkosabb esz- köket használták, hogy a demokráti- kus államnak ártanak.

Nem engedjük erőre kapni a zűrzavart!

A „România Liberă” írja:

Ezekben a komoly erőfeszíté- és fe- lelősséget igénylő pillanatokban a reak- ció ismét megkísérli, hogy híresztél- sek, e-őre megrendezett tüntetések és a köz- rend és nyugalom megzavarása re-

vén félrevezesse a közvéleményt. Különösen feltűnik a demokrácia el- lenségeinek az az igyekezete, hogy rá- galmazó és kihívó tevékenységüket mo- narchikus jelképekbe burkolják.

A reakciós maradványok egyes szónói az ország hírnevének őrök könnyművésük- ben és felelősségükben erőszakos olvan léptéket akarnak teremteni, politikai éle- tünkben, mint amint 1945 februárjában uralkodott s amelynek jellemzői csepe- ték, rendbontás és bizonytalanság voltak.

Felöltlen elemek megint röpkéket ho- szátanak ki és csendháborító tüntetéseket rendeznek.

Minden esz-őzzel megint csak arra tö- rekcsenek, hogy éket verjenek a nép és az ország kormányán állók, és az Uralkodó közé.

E tervszerű kihívások célját nem ne- héz eltalálni. A reakció az ismét éle- trekelt zavark révén a nép demokrácia szabadságjogaira tör.

Semmi kétség, hogy sürgős és erélyes intézkedésekre van szükség.

A békés munkát óhátó közvélemény pedig nem csupán ideges bosszúságá-

nak ad kifejezést az új kihívással szem- ben, hanem egyttal annak a kemény elhatározásának is, hogy a zűrzavart nem engedi erőre kapni közéletünkben.

A király névnapját zavargások szennyezték be

A Timpul írja: A király névnapját su- lyos zavargások szennyezték be. Azzal az ürüggyel, hogy a király mellett tüntetnek, egyes csoportok erőszakos és véres tüntet- tést rendeztek, amelynek csak a hivatalos személyek helyes magatartása miatt nem végződtek még súlyosabb szerencsétlen- ségekkel.

A zavargók hazafias jelszavakkal vonul- tak fel, — hogy kimutassák a király iránt érzett hűségüket —, de rövid idő alatt po- litikai tüntetésekké alakultak azzal a cél- tal, hogy megzavarják a rendet és a kor- mány hitelt a külföld előtt leronták.

A Szociáldemokrata Párt hivatalos nyilatkozata

(Bukarest, Rador) A fővárosban tegnap lezajlott zavargásokkal kapcsolatban a „Libertatea” Szociáldemokrata Párt po- litikai bizottságának alábbi közleményét hozta nyilvánosságra:

A Szociáldemokrata Párt multjához hi- ven kinyilatkoztatja, hogy meg akarja vé- deni az alkotmányos demokrácia szabad- ságjogokat és ezek szolgálatából kizárja azokat, akik e szabadságjogokat meg- akarják semmisíteni. Megállapítja, hogy a reakciós erők november 8-án visszaélték a tüntetés jogával abból a célból, hogy rendbontó mozgalmat indítsanak útjára, amelynek célja a fasiszta és vasgárdista maradványok mozgósítása. Ezek a reak- ciós erők eszközül akarták felhasználni a népet, főként az ifjúságnak az ország uralkodója iránt táplált érzelmeit és abban mesterkedtek, hogy egy hazafias megnyi- latkozás idegen, demokráciaellenes érde- keket szolgáló tüntetéssé fajuljon.

A november 8-án lezajlott események nyilvánvalóvá tesszik, hogy e tüntetések sötét háttérben a mult reakciós erők hu- zódnak meg. Ezek elő akarják mozdítani annak a rendszernak uralomrajutását, a melyet augusztus 23-án egyszersmind- korra eltávolítottak az ország éléről.

A Szociáldemokrata Párt megbélyegzi a kihívók bűnös cselekedeteit és felhívja a munkásokat és a nép tömegeit, hogy legyenek elővigyázatosak a reakció csá- bító hangu hamis jelszavaival szemben és zárkozzanak fel a párt és a kormány körül.

A Szociáldemokrata Párt az Egységes Munkáscsapatokkal együttműködve a jövőben még határozottabb erőfeyel fog- ja megvédeni az ország demokrácia rendszerét minden veszélyes felforgató törekvéssel szemben.

Truman elnök üdvözlöte Sztálin vezértábornagyhoz a Forradalom évfordulója alkalmából

(Moszkva) A világ minden részéből ér- keznek Moszkvába a Sztálin vezértábor- nagyhoz és Molotov külügyi népbiztoshoz intézett üdvözlő táviratok a szocialista forradalom 28-ik évfordulója alkalmából.

Washingtoni jelentés szerint Truman, az Egyesült Államok elnöke üdvözlő tá- viratot küldött Kalininnek, a Szovjetszövét- ség Legfelsőbb Tanácsa elnökének. Üd- vözlétében utal a két nép közös erőfeszíté- seire, amelyek a fasizmus és a japán im- perializmus megsemmisítéséhez vezettek.

A továbbiakban Truman elnök hangoz- tatja, hogy az eljövendő évek nagy lehe- tő-

ségeket tartogatnak a két nagy nemzet szoros együttműködésének minden téren való kimélyítésére az Egyesült Nemzetek keretein kívül is. Azt a reményét je- tatja kifejezésre, hogy ezeket a lehetősé- geket teljes mértékben ki fogják aknázni az emberiség jövő békéjének érdekében.

Attlee angol miniszterelnök Sztálin ve- zértábornagynak, míg Bevin külügy- miniszter Molotovnak küldött üdvözlő tá- viratot. Ezenkívül Tito tábornagy, Csáng- Káj-Shek tábornok és számos más államfő is üdvözlőket küldött a Szovjetszövetség vezetőinek.

A Szovjetszövetségbe visszatér a béke

Bán Antal magyar iparügyi miniszter a Budapestben megjelenő „Jövő”-ben a következőkben számolt be moszkvai útjáról, a szovjet főváros nagy honvédő háboru utáni életéről.

Moszkvában nincsen romokban heverő ház. Igaz, hogy régen bombázták utólag. Annak már semmi nyoma. A sérült házakat lebontották, vagy újjáépítették. A Kreml környékéről eltűntek a régi házak, világvárosi épületek emelkedtek a helyükben. Minden fontosabb utvonalat ki-aszfaltozták, a belvárosban pedig felszeli-ték a villamosmínket. Moszkva szívében már csak gépkocsik és terepgepkocsik járnak a kocsutakon. S a föld alatt a Metro. Erről azonban külön kellene beszámolnom, mert a moszkvai „földalatti” külön világ...

Aki először jár Moszkvában, önkéntelenül is észreveszi hogy a városképről hiányoznak a magánkereskedelmi jellegzetes nyomai. De a figyelő és a kereső szem azonnal felfedezi az új áruházakat amelyek valamennyi emeletén az árusítás egész ideje alatt nyüzsgő a vásárlók hada. Ezek az áruházak állandóan zsúfoltak, de nemcsak vevővel hanem áruval is. Árutömegek halmozódnak minden osztályon, a közszükségleti cikkektől a legfinomabb fűlésszerkeztől minden kapható minden mennyiségben. Csak az árak különböznek. A vevők nagyrészenek ugyanis „limitje” van. Ezt azt jelenti, hogy a dolgozók, munkájuk fontossága szerint értékének és mennyiségének arányában különböző százalékos engedménnyel vásárolhatnak. Vagyis ugyanazt az árucikket egy repülőgéptervező sokkal olcsóbban kapja, mint egy dobozkészítő. Mindenkinek igazolványa van arról, hogy hány pontos a „limitje”.

Nem tudom, hogy az árak általában hogyan változtak a háború idején. Viszont a kenyér ára az egész háború alatt a mai napig változatlanul 90 kopek. Minden más árucik árát pedig kint időzéstől alatti egyik napról a másikra 10—20 százalékkal mérsékeltek. Ezzel is érezhetővé vált, hogy Moszkvában visszafért a béke...

Az ujságok vezércikkei jelzik a nép kívánságait: fokozni a minőségi termelést. A vezércikkek sürgetik a jobb minőségű textilárak gyártását, de tömeges mennyiségben. Így kívánják hasznosítani azt a rengeteg nyersanyagot, amivel a szovjetunió rendelkezik. A mi arányainkhoz szokott szemnek valóssággal hihetetlen a nyersanyagok az a tömege, ami ott látható.

A Sztalin gépkocsiművek gyártelképén a teljes gyártás egyetlen hatalmas rendszerben folyik futószalagon. A kocsik csak akkor hagyják el a futószalagot, amikor saját kerekükön gördülnek le róla, a vezető beül, begyújt és az új kősi tovább. (Személykocsikat csak most kezdenek gyártani és ez is azt jelenti, hogy — béke van.)

— Minden munkaszakaszban azt figyeltem először, — mondja a magyar iparügyi miniszter, — hogy mit követel a futószalag a munkástól. És megállapítottam, hogy csak jó, nyugodt, komoly munkát kíván tőle, nem hajszoja, nem sajtol ki verejtéket a homlokán. A munka üteme egyáltalán nem megerőltető a munkás részére. A futószalag csak tisztességes folyamatos munkát igényel, nem kényszerít robotra. Igaz viszont, hogy egy külön intézetben 700—800 kiváló szakember javítgatja, csiszolgatja állandóan a Sztalinművek munkarendszerét, a gyártás és a munkás közös érdekében.

— Leningrádba is átlátogattunk. A város erősen gyógyított, nyílt sebeket már csak a külvárosban, a gyárnegyedekben találunk. Az egész városban óriási tározók folynak. S itt vettem észre legrövidebb idő alatt, hogy a nők bevonultak a munka frontjára. Azt jelenti, hogy az épületek mellé emelt állványokon, körműves nők rakják a téglát, az újáépítésnél nők csákányoznak. A gépkocsikat nők vezetik, a villamosokon is gyakran nő ül a vezetőhelyen.

A tesztelés a Szovjetben hihetetlenül népszerű. De nem a versenyörömet ragadja magával a tömeget, hanem a já-

Anyák védjétek meg a békét!

Háboruk után mindig ugyanaz a kép öltik szemünkbe: Rokkantak, özvegyek, árvák.

Gyermekeinkben valamennyien olvasunk megrázó történeteket a háborúk szerencsétlenjeiről. Nemzedékünknek nem is kell ilyen történeteket olvasnia, hiszen látta, átélte, érezte a háború minden szörnyűségét. De mártán láttuk mi, anyák, csak egyetlen törekvést ismerhetünk: minden erőnkkel megvédeni a békét és biztonságosabb jövőt teremteni gyermekeinknek.

Anyák, gondoljatok arra, hogy gyermekeitek, akit kinnal születtek erre a világra, akit a szellőtől is féltő gondnal látotok, akiért egy egész életet át dolgoztatok, egyszer mégis csak ágyútűtelék lesz. — Nos, ha nem akarjátok, hogy ez ismét megtörténhessen, nektek kell az első sor-

ban harcolnotok.

Azt kérdezték sokan, hogy ez szép és igaz, de hogyan lehet megvalósítani?

A válasz egyszerű: Harcolnunk kell a fasiszmus ellen, mert ennek végső célja mindig a háború. De harcolnunk kell a fasiszmus undok eszközei, a faji, nemzeti-ségi és osztálygyűlölet ellen.

Ezt a harcot csak úgy nyerhetjük meg, ha minden erőnkkel hirdetjük a szeretetet és testvériséget a világ népei között.

Hogy ezeket a célokat meg is valósítsuk, a francia nők Világértékekre hívták össze a világ nőit. Az értekezlet első pontja pedig már érdemes arra, hogy minden nő érdeklődését felkeltsse és részvételét biztosítsa: Tartós béke megalapozása a jövő nemzedék boldogságáért.

Jedera Anna

A MNSZ kézdívasárhelyi nagygyűlésén

Uj munka indult meg a háromszéki magyarság érdekében

(Kézdívasárhely) A Magyar Népi Szövetség kézdívasárhelyi szervezete november 2-án este nagygyűlést tartott. Bács József elnök üdvözlölte a megjelenteket és örömmel állapította meg, hogy a szervezet csöndben dolgozott ugyan, de nagyon szép eredményeket ért el és sokat fejlődött. Ismertetette a szervezet életében beállott változásokat, a kijelölt végrehajtó bizottság működését és közölte, hogy rövidesen sor kerül a vezetőség megválasztására is.

Ezután részletesen beszámolt a szervezet politikai, gazdasági és közművelődési szakosztályának működéséről, majd az ifjúsági szakosztály fontos hivatásáról és munkájáról beszélt.

Az elnök végül a járás szervezéséről beszélt és közölte, hogy a taggyűléseket ezennel kényszerített rendszeresíteni fogják. Hangsúlyozta, hogy komoly munkára van szükség és a demokratikus életforma végleges győzelme érdekében mindenkinek támogatnia kell a Groza-kormány célkitűzéseit. Rámutatott azokra az eredményekre, amelyeket a magyarság ért el a Groza-kormány segítségével.

Lőrincz Juliánna a szervezet köz-

ponti végrehajtó bizottságának tagja az asszonyok az ország politikai életébe való bekapcsolódásáról beszélt. Felhívta a nőket, hogy a francia női nagygyűlést megelőző vasárnapi gyűlésen mindannyian vegyenek részt, hogy ezzel is bizonyítsák adójuk annak, hogy a világbéke irányuló célkitűzéseket magnakvák tették.

Szigyártó Béni a román hadsereg tagja, románul szolt a megjelentekhez. A román-magyar testvériség és megértés szükségességét hangsúlyozta és a Groza-kormány demokratikus munkájának eredményeiről beszélt.

Ezután Benedek István központi kiküldött beszélt. — Előadásában keresztmetszetet adott a kül- és belpolitikai helyzetnek. Vázolta a Szovjetszövetség színterét, a béke biztosítására irányuló politikáját, majd a reakció erőfeszítéseiről beszélt. A belpolitikai helyzetről beszélve megemlékezett a Magyar Népi Szövetség szerepéről az ország dolgozó magyarságának társadalmi fejlődésében.

A gyűlés a román-magyar barátság a Groza-kormány lelkes éltesével ért véget.

Marasztaló ítéletek a feketések ellen Brassóban

(Brassó) A brassói ítélőtábla harmas tanácsa Ionescu Pietraru elnöke alatt a gazdasági kártétel és üzérkedés miatt 6 évi kényszermunkára és 6 millió lej pénzbüntetésre ítélte Ovesea brassói kereskedő ügyében beadott fellebbezését tárgyalta. Véleménykülönbség miatt a tárgyalást november 14-ikére napolták el, amikor ötös tanács fog dönteni.

A brassói törvényszék mellett működő gazdasági kártételek különbirósága az alábbiak ellen hozott ítéletet: Ionas Samoilă brassói bérkocsis 100.000 lej pénzbüntetés tilított üzérkedésért, Cincu Ioan breazai lakos 100.000 lej a gazdasági rendelkezések áthágása miatt, Olariu Francisc

lisznyói lakos 50.000 lej, Páljános Mihály lisznyói lakos 50.000 lej és Klein Andrei brassói kereskedő 50.000 lej, tiltott üzérkedésért.

A brassói ítélőtábla II. tanácsa az alábbiak ellen hozott marasztaló ítéletet helyben hagyta: Derner Viktor Brassó 100 ezer lej pénzbüntetés gazdasági kártételeért, Stotz Paul 1 havi elzárás árú be nem jelentéséért, Bichis Constantin és Toader Dumitru, a brassói Arany kulcs étterem tulajdonosai 8 havi elzárás és egyenként 5—500.000 lej pénzbüntetés, Pars Corneliu brassói lakos 2 évi elzárás és 1 millió lej pénzbüntetés, Gál Albert brassói kereskedő 80.000 lej tiltott üzérkedésért.

Testnevelés

A „Győzelem serleg” bajnoki labdarugó mérkőzés vasárnap, hetedik fordulójának sorsolása:

Városi stadionban: délelőtt 10 órakor CFR—Sanitar. Délután 1 órakor T. P. Ardealul—Izvorul Hosszúfalu. Utána IAR—Metrom.

Városi stadionban: délelőtt 10 órakor Élelmzési alkalmazottak—Concordia Feketehalom. Délután 1 órakor Sonametan—Locomotiva. 3 órakor UAB—SMIC. Metrom pályán: 3 órai kezdettel Ce-

télok kendlőte, üdésége. Így tapasztaltam a — Dynamo Stadionban, a Testnevelés Napján. A Szovjetszövetség minden nemzete képviseltette magát ezen az ünnepségen. Felejtetetlenül színes, mozgalmas látvány volt.

— A moszkvai filmközpontban bemutatták nekünk azt a színes híradót, amelyet a német fegyverletétel után készítettek a Szovjet diadallás fővárosában. Hal-

mentgyár—Miess.

Sepsiszentgyörgyön: Clul—Uzina Codlea. Botfaluban: Indumin—T. P. Scheiu. Tohánban: Malaxa—Schiel.

— Uj tisztikart választott a Sepsiszentgyörgyi Munkás Testedző Egyesület. — Vasárnap tartotta meg városunk munkás sportegyesülete tisztújító közgyűlését. A közgyűlés nagy számu érdeklődő részvételével folyt le, amelyen Luka László disznóközségével megválasztották az egyesület tisztikarát.

latlamul eleven, mozgalmas, elragadó képsorozat volt. És aztán megérkezett Moszkvába a japán megadás híre. Ekkor saját fülemmel hallottam a sokszáz ágyú sortűzét, amely újra és újra mennydörgött a négy világj felé a Szovjetszövetség Hatalmak diadalának hírére és saját szememmel láttam az egyidőben felszökkenő és leomló csodálatos tűzijátékot, amely ragyogó, csillogó félkörben fogta körül Moszkvát.

Magyar Ifjúsági kiküldöttek Brassóban

A Magyarországi Demokrata Ifjak Szövetségének két kiküldöttje, bukaresti tárgyalásai után november 11-én, vasárnap Brassóba érkeztek. Itten a Románia Liberá (vált Modern) teremben vasárnap délután 4 órai kezdettel előadást tartanak a magyarországi ifjúság célkitűzéseiről. Az előadást a Haladó Ifjúság rendezi.

Hétfalusi kisiparosok figyelmébe

A kisiparosok szövetségének bácsfalusi, türkös, csernátfalusi és hosszufalusi szervezetei felhívják az iparosmesterek figyelmét, hogy vasárnap, november 11-én délelőtt 11 órakor taggyűlést tartanak a csernátfalusi Modern mozgó termében. Kérk valamennyi tag pontos megjelenését, mivel a gyűlésen fontos ügyek ismertetéséről lesz szó.

Elkészült a vádirat Imrédy ellen

(Budapest) A magyarországi népbíróság elkészítette Imrédy Béla vádiratát, aki felett rövidesen, mint háborús főűőőőőő fog itélkezni. A tárgyalások valószínűleg november 15-én kezdődnek.

SZERVEZETI ÉLET

A Brassói Egyesült Szakszervezetek Szaktanácsa november 12-én délután fél 5 órai kezdettel a Romania Liberá volt (Modern) termében közös megbeszélésre hívja össze valamennyi szakszervezet, gyár és intézmény bizottságait, ugyszintén a szakszervezeti csoportok kiküldöttjeit. A közös megbeszélésen az Általános Munkaszövetség kiküldöttje is részt vesz. Megjelenés kötelező.

A brassói önálló cipésmesterek szervezete november 12-én, hétfőn délután 3 órai kezdettel rendes taggyűlést tart a Filitti-utca 5 szám alatti helyiségében. Napirenden a végleges elszámolás összeállítása az elkészített munkák után és az új anyag kiosztása.

Keresünk megvételre

bármily mennyiségű és őrartalmu

üvegballonokat

szállításra alkalmas fonott kosarakban.

„REX” Brassó, Str. Petra Maior 3.
Telefon 83-00 és 83-01.

Rövid - galanteri - kötöttáru

stb. nagyban és kicsinyben,
nagy választékban

Weiszfeiler Testvérek-

nél. Brassó, Piața Libertății Nr. 27.
Telefon: 11-71.

„Muncitorul”

beszerzési központ tudatja, hogy két
üres állásra elfogad ajánlatokat,
még pedig:

1 igazgatóhelyettes

1 könyvelői állásra

Írásbeli ajánlatokat az eddigi működésről bizonyítványokkal és fizetési igény megjelölésével kérjük központunk irodájába beadni.

„Muncitorul” beszerzési központ.
Postacím: Economatul „Muncitorul”
Braşov, P. Libertății 19.

A VILÁGPOLITIKA EGY HETE

Tagadhatatlan, hogy a londoni külügyi értekezlet sikertelensége mély benyomást gyakorolt a világ egészén. Ez a benyomást még az a jogosult magyarázat sem tudta eloszlatni, hogy sokkal célszerűbb, ha ezúttal a béke gyötrelmes vívódások eredményeképpen születik meg, mintha rögtönzészertien, egy-kettőre ütök nyélbe.

Természetesen a nemzetközi reakció másként igyekezett beállítani a helyzetet és nem is nagyon rejtette el abbéli örömet, hogy a nagyhatalmak közötti nézeteltérések merültek fel. Sőt, a reakció ezúttal nyíltan felfedte kártyáit. A londoni értekezlet mindenestre megmutatta, hogy a reakció résen áll és a tartós béke megővése egyúttal állandó éber készenlétet is jelent ezekkel a hódító szándékokkal táplálkozó erőkkel szemben. Mondanunk sem kell, hogy a reakció az atomerő képzetét csakis háborúval tudja összekötni és mindenkor vágyálma a szociális fejlődés erőszakos megtorpanása...

Truman elnök Szétlín vezértábornaghoz intézett üzenete és az erre kapott válasz azonban bizonyára hamarosan kijózanította az állandó béke ellenfeleit. Nem kétséges, hogy ez a megnyilatkozás a mélypontra való átrendezést jelentette.

Byrnes amerikai külügyminiszter ismert nyilatkozata már határozottan körvonalazta az Egyesült Államoknak a Szovjetszövetség iránt való magatartását: „Rökönszenvvel néztük a Szovjetszövetségnek arra irányuló törekvéseit, hogy szorosabb és barátságosabb kapcsolatokba kerüljön közép- és kelet-európai szomszédaival... Meg tudjuk érteni a Szovjetszövetség népeinek azt az eltökéltséget, hogy soha többé nem tűri el ezekben az országokban olyan politikai követését, amely a Szovjetszövetség biztonságára és életmódjára ellen irányul...”

A megnyilatkozást követte Molotov szovjet külügyi népbiztosnak a Szociális Forradalom előestéjén a Legfőbb Tanács előtt elmondott jelentése, amely kristálytisztán leszögezte a Szovjetszövetség elvi álláspontját a nemzetközi helyzettel kapcsolatban.

Ez a valóban nagyvonalú nyilatkozat, szerte a világon a legjobb hatást váltotta ki.

Molotov szerint a békeszerető népeknek haderővel kell rendelkezniük a tartós béke biztosításához. A béke megvédése azonban nem azonos a nagyhatalmak fegyverkezési versenyével, amelyet „a hódító politika egyes tulbuzgó hívei a határokon kívül hirdetnek”. Rátérve az atombomba kérdésére, kifejtette, hogy ezt a hadieszközt még nem próbálták ki a háború megelőzésére vagy a béke megvédésére. Különben sem létezhetnek nagyszabású műszaki titkok, amelyek egyetlen állam vagy egy kis államcsoport birtokát képeznék. „Eppen ezért az atomerő felhasználásának felfedezése nem sérkenetheti azokat az irányzatokat, amelyek ezt a felfedezést a külpolitikai erők játékában szeretnék felhasználni.”

Az elmúlt hét eseményeivel kapcsolatban röviden szólanunk kell a magyarországi választásokról is. A községi választások eredményei után a Független Kisgazda Párt győzelme nem okozhatott nagyobb meglepetést. Am azt sem tagadhatjuk, hogy ez a győzelem legfőbb erejét nem annyira a demokratikus jelenből, hanem a hűbéri múltból merítette. Magyarországon még mindig tulsokan vannak, akik nem tudnak szabadulni a gyászos múlt visszajáró kísértetétől és még többen talán, akiknek személys érdeke, hogy a munkáspártok öntudatos demokratikus politikáját ellensúlyozzák. Az igazságszolgáltatás szigorának kérdése bizonyára nem közömbös sok választóra nézve és ezek feltételezhetően a könnyű megbocsátás pártjára szavaztak.

Igazi győzelmet aratott azonban a demokrata Magyarország, amely szabad és tisztá véleménynyilvánítást biztosított mindenki számára és a Kommunista Párt, amely noha évtizedekre ki volt kapcsolva a politikai küzdőtérrel, már első megjelensékor hebizonyította egve növekvő politikai erejét és elhivatottságát a magyar sorskérdések elrendezésében való részvételben.

(—rács)

Ujabb öthatalmi értekezlet az előtérben

(London Londonból jelentik, hogy a brit kormány csütörtöki értekezletén megterette az intézkedéseket Attlee miniszterelnök amerikai útjára. A tárgyalások Attlee és Truman között Washingtonban vasárnap kezdődnek meg.)

A „Daily Telegraph” munkatársa szerint a tárgyalás legfontosabb kérdése Anglia, az Egyesült Államok, a Szovjetszövetség, Franciaország és Kína új találkozója lesz. A lap munkatársának értesülése szerint a brit kormány értekezletén az a vélemény alakult ki, hogy egy hatékony világsszervezet felállítása nagyobb és fontosabb kérdés, mint az atombomba titkának feltárása. Ezzel kapcsolatban is az a helyzet, hogy először az öt nagyhatalom osztozzék az atombomba titkában és

csak azután jusson a világbiztonsági szervezet más tagjainak is tudomására. A katonai törzskarokból alakítandó szakértői bizottság fog majd dönteni afölött, hogy mikor és hogyan használják majd az atombombát, ha arra a világbéke megvédésének céljából szükség lesz.

Őszi út a Székelyföldön

Megtanuljuk a demokráciát

Déli pihenő Csikmadarason - Az igazi munka a vasut - Miért nincs tojás falun?

(A N. E. kiküldött munkatársától.) A csikmadarasi katolikus templom karcsu tornya felől tengeleg hullámmással hangzik idáig a déli harangszó. A község nagyobb fele a vasútvonal keleti oldalán húzódik el, mi azonban a től és mentén a tulsó oldalra igyekezzünk, ahol — mint a gát — ácsapott folyó — a falu kiöntött a Hargita hátsó nyulványai irányába.

Régebben a falu két szárnyát a vasúti töltés alatt átvetett széles út kapcsolta

Hatvan nani közmunka

— A tavalyi őszön 60 nan közmunkát végeztünk egy-olyan csak a vasutért, — mondja István a vezetők és házigazdánk. Abba az útba ott az előbb 300 szekér kavics és föld ment be. Nem is dolgoztunk a tavalyi őszel egyebet, csak közmunkát. Sok helyt azért maradt parlagon a föld. Lovunk nem volt már s a tehénké a vasutnak hordták a követ, meg a gerendát. Csinaltunk mi egyebet is, hogvne csináltunk volna. Helyrehoztuk az utakat, meg a körségházát, a fűrészt is — de az igaz munka mégis a vasut volt. Egész fel a karakói hídig mi hordtuk a fát. Akkoriban a környéken csak a mi erdőrszünkben volt faragott fa, hát innét vitték. Néha még éjszaka is, viharomával adtam át a fát a fuvarosainknak. Mert még a fuvar is váltottuk. Hát persze, hogy vállaltuk, mert kellett. A mi vasutunkat csináltuk, nem a másét. Csak kár, hogy ha már megcsinaltuk, olyan kevés vonat jár rajta...

Ezt a panaszt hallom hát mindenütt a vasútvonal mentén s most az István száján.

A MNSZ közbenjárására

A brassói megyefőnökség körrendeletét adott ki az állampolgársági ügyek rendezésére

(Brassó) Az Északkelelyből visszaköltöző, vagy a fogságból hazatért magyarok állampolgársági ügyei körül az utóbbi időben egyes alantas hatóságok téves intézkedéseket alkalmaztak. A Magyar Népi Szövetség természetesen azonnal feligylt ezekre a sérelmekre és felhívta rájuk a brassói megyefőnökség figyelmét.

A megyefőnökség a legnagyobb előzékenységgel tette megévi a Magyar Népi Szövetség átiratában foglaltakat s azonnal írásbeli rendelkezéseket küldött a megyei hat járás szolgabíróságának s ebben a körrendeletben tisztázta azokat az elveket, amelyeket a nevezett személyek állampolgársági ügyeiben követni kell.

A rendelet 1945 október 20-án kelt, 13.391—1945 számot és Sirlincan Anton megyefőnökhelvettes, valamint dr. Pop Octavian közíg, ügyosztályfőnök aláírását viseli. Tekintettel a rendelet fontosságára, annak teljes szövegét közöljük.

A brassómegeyi Magyar Népi Szövetség 565—945. sz. átiratával értesített, hogy az egyes előjárások nem adnak személyazonossági igazolványt azoknak a magyar eredetű személyeknek, akik most térnek vissza fogságból, vagy máshonnan, hanem idáig állampolgárnak tekintik őket. Más előjárásokon viszont, ha kiadják a személyazonossági igazolványt, az állampolgárság rovatában viszont feltüntetik, hogy az illetőnek nincs román állampolgársága.

Erre a helyzetre való tekintettel kérjük, intézkedjenek, hogy a személyazonossági igazolványok kiadásakor a községi előjárások kötsk be a közigazgatási törvény és a végrehajtási utasítás 8. szakaszának előírásait.

Azon személyek tekintetében, akik Északkelelyből tértek vissza, a közigazgatási törvény feltételein kívül azt is tekintetbe kell venni, hogy mit ír elő a Hivatali Lap 1945 április 7-iki 78. és az 1945 augusztus 13-iki 182. számában megjelent

össze. Ez azonban ma már nincs. A fölötte vezető vasúti áterest a németek könnyörtelenül légherőnítették és vas-anyag híján csak az egész átvágás beöltésével lehetett a vonalat kijavítani. A szintén felrobbantott csikmadarasi vasúti állomástól cefunkig legfeljebb csak 500 méter. Ezen a szakaszon három kis hid volt s mind a három ujonnan kelet megcsinalt Hitler zsoldosainak eltakarodása után.

ből is, aki okosan és hűvösen pillant ki zoldesbe it-zó szemével, vöröses szemöldöke mögül. István vékony, inas ember, igazi erdős székely, aki a felcsikiak vörössel díszített harisnyját és magyaros zsinórrattal díztett zekéjét viseli. Lassan közeledünk ki kerítést és új cserepezést viselő anróka hízához, amely azért ilyen ünnepi díszt, mert a tisztavíri natakocská fölött átvetett egyik híd mellett éniült s a robbanás kertet is, fedelet is a semmibe fujt.

Amerre a madár se jár

— Szerencsére nem voltunk időhaza. Mikor kelet felől meghallottuk az ágyuzást, szekérre raktunk, amit lehetett s kimentünk a havasra. Önnét néztük, hogyan vetett fel a németek az állomást és a cserkét. De a falut már nem tudták felgyújtani, mert egy pillanat alatt megérkezett a Vörös Haderég. A mi vörösyünk ugy el volt dögva, hogy arra még a madár sem járt. De már két nap múlva megtaláltuk a kótyat. Ki akarták cserélni a lovakait, a miénkkel, de mutattam, hogv öt gyermekem van s aztán tovább mentek. Pedig

az állataik nagyon fáradtak voltak...

Befordulunk a ragyogó tisztára seprt udvarra. A sarokban szénfeketé tyúk kapirgál a déli napfényben s hátrább egy csapat vakítóan fehér ruca totyog méltóságosan a kert alatt földfogáló patak felé. A háziasszony könyörgő listez, mert ma szított s éppen a dagasztóteknőt vakarja. A kisebbik lány neki segít, míg a legnagyobb a konyhaajtó előtt ruhát tisztál. Három gyermeke iskolába jár. A fia már középiskolába. Ez a legnagyobb gond.

Bepillantunk a konyhába, ahol a frissen sült kenyér meleg illata terjeng. Az egyik szuszékon gömbölyű káposztafejék gulája. A háziasszony a tegnap vette s panaszkodva mondja, hogy feje 600 lej. De meg kellett vennie, mert télen enni is kell valamit. A termés az idén ugys gyengénn tűtött ki, s még deszkáért is alig lehet élelmet kapni. Nekem valami tojás kellene, de kérdésekre csak sajnálkozva int. Tavaly is, az idén is tyukvészt pusztított. Szinte minden ma'orság elfiunt az udvarból s a mostaniak még nem tojóok. Híttelenül rázza a fejét, amikor mondom, hogy a tyukvészt ellen határos és egyszerű orvoságot lehet kapni. De ha ez így van, akkor csakugyan miért nem tudia ezt a falu népe? Miért nem közöljük vele mi, akik tudjuk?

5000 lej a Petőfi-alapra

Két szőzke leányka szorgalmasan tesz-vesz az udvarban, mi pedig bemegyünk a nagy házba. A szemben levő falon képek és kivarrott terítők. Az egyik kép keretében lilán villog a Magyar Népi Szövetség Petőfi-emléklánja. Közelebb lépek s meg nézem a rája írt számot. István, a csikmadarasi székely gazda, aki nem is olyan vagyonos, 5000 lejt adott a Petőfi-alapra.

— Nehezen élünk — mondja egy idő múlva. De már remélük, hogy csak valóban béke lesz. A szemben levő falon képek és kivarrott terítők. Az egyik kép keretében lilán villog a Magyar Népi Szövetség Petőfi-emléklánja. Közelebb lépek s meg nézem a rája írt számot. István, a csikmadarasi székely gazda, aki nem is olyan vagyonos, 5000 lejt adott a Petőfi-alapra.

Közben a háziasszony tiszta háziszóttas terítőt takar az asztalra s tányérokat helyez rá körbe. Csak mi férfiak ülünk együtt az „asszonyok”, amint magát s a két szőke leányt nevezi, már megebédelték a konyhában. Lucskoskáposzta kerül elénk s a háziasszony örvend, hogy véltelenül ilyen jó ebéd akadt. De ma a káposzta kedvéért ő is lekasztott egy kis tavalyi füstölt disznóhusmaradékot a hiból. A jó ebédre vizez iszunk, mert bor nincs.

Aztán elbucszunk. Amint kilépünk a kapun, szőke gyermekecske jön velünk szembe. Szakasztott a másik kettő. Megsimogatom a haját, de pirulva az apjához bujik. Kérdem, nem akare Brassóba jönni, de nem válaszol. „Majd később” — mondja az apia — „ha megnő, bemegy szolgálni, mert neki is tanulni kell...”

— „Igen hát — mondom én — de nem szolgálna, hanem munkában...”

SZEMLÉR FERENC

(Következő számunkban: „Az atombomba Felcsikban”)

Öntési nap Románia legnagyobb gépgyárában

Mindent a többtermelésért — A városi munkás kezét nyújt a földművelőknek

Zug a gép, csattognak a szíjak, köszörű

— az egész dolgozó emberiség hőse

„Nem ez a háboru dönti el a magyar nép sorsát“.

SIPOS BELLA

Az oroszországi polgárháboru befejezése után Törökországba

— Zalkában hiány nélkül megvolt —
mondotta többek között — a magyar ka-
tona vítérsége, Dózsa, Rákóczi és Kos-
suth katonáié, megsekszorozva mindazzal,
amit a nagy oktőberi forradalom adott
az emberiségnek.

A szovjet csapat minden városban a helyi válogatottal kerülne szembe.

Bukarest. Az Általános Munkaszövetség központi testnevelő bizottsága a napokban foglalkozott Bodola Gyula, volt román válogatott labdarúgó játékos fegyelmi ügyével, amely a kolozsvári népbírószón kivizsgálásra vár. A bizottság ideiglenes jelleggel megadta a játszási jogot Bodolának. Ugyanakkor azonban felhívást intéz az egyesületekhez és magánosokhoz is, hogy aki valami terhél adattal rendelkezik, ami Bodola háborús bűnössége mellett tanuszkodnék azt 30 nap alatt jelentse a fenti bizottságnak.

ZILAHY LAJOS:

ŐSZI LEGY

A rovartudósoktól mindenekelőtt azt tanultam meg, hogy mi emberek még csak a kezdet kezdetén vagyunk. Kultúránk és civilizációnk alig hatezer éves. A termeszek valami háromszázezer évvel idősebbek nálunk, érthető tehát, ha az együttélés, az állam, a társadalom kérdéseiben sokkal messzebbre jutottak, mint mi. Az egyik mo'ylepke lárvája már réges-régen gyönyörű selyem és gyapotkabátot, sőt kitűnően szabott há-
dospapkát viselt, amikor az ösember még frissen nyuzott, gözülő állatbőrökbe ta-

karózott. A hangyák már régen tehenet tartottak és tejgazdaságot vezettek, amikor az ember még a kutyát sem szelidítette meg. Igaz, hogy az ő tehenük csak levelétű volt, de meg kell értenünk, hogy hangyaországban más a szokás. A méhek sok ezerrel élvebb ismer-tek a ventilációnak azokat a műszaki alapelveit, amelyeket most használnak a legmodernebb angol szénbányákban. Az ősemlerknek még fogalma sem volt az idegrendszeréről és az elasztásról, amikor a pókok már beláthatatlan idő óta mesterei voltak annak a tudománynak, hogy egyetlen szurás az idegközpontba és az áldozat elkülb, de élve marad. Ezzel a huskonzerválás kérdését is megoldották. A mi kamráinkban idő múltán a méz megromlik. A méheknek soha. Egy légyfajta lárvái tökéletesen kis tengeralfajtarót használnak már akkor, amikor az embernek még bot sem volt a kezében. Egy darázs fajta tízezer nemzedékkel előzte meg az embert a fazekasmesterségben és jól ismerte a cementet. És a színeik, az öltözködésük! Sziaparelli még most is hozzájuk fordul tanácsért a divatterveikért. Vagy nem jelentik-e a társadalmi fejlődés rendkívül magas fokát a plánt lice-ok, akik kiküszöbölték életük-ből a hímeket? A megtermékenyítést és a

Különben ezt az egész parazita-kérdést ne nagyon feszegessük, mert a Rovarak Lapja, amely finom rajzu faleveleken és virágszirmokon jelenik meg, visszaűt. Vércikkírójuk, Fabre, ezt annakidején már meg is tette.

A pénz sorsa a tömegek kezében van Mivel akadályozhatjuk meg a pénzhiányt?

A dolgozó ember legégetőbb kérdése ma az hogy pénzével mit és mennyit tud magának beszerezni. A fizetés, vagy a jövődelem nagysága is csak annyiban bír számára érdekel, amennyire szükségletei kielégítését fedezni képes.

Ha azonban ezt az annyira elfoglalt embert megkérdezzük: tudja-e hogy pénze vásárlóképeségének megőrzése igen nagy mértékben tőle függ, minden bizonnyal nagyot nézne és azt hinné, csufot űzünk belőle. Pedig amennyire hihetetlenül hangzik, annyira igaz ez.

A helyzet csak az, hogy a pénz szabályaival és törvényeivel legidőbbünk úgy áll szemben, mint valami természeti tömeggel, amelynek titkait még nem fűrészték ki. Valami végtelen látunk abban, hogy pénzünk értéke csökken, elemi csapásnak tekintjük és igen gyorsan készen vagyunk, hogy tejeszietten kiabálni kezdjünk: »Egyszakadás, földindulás, szaladj te is pajtás!«

A pénz elvesztőjében

Bizony, tanult közgazdászokkal és úgynevezett pénzügyi szaktekinéllyekkel is megessük, hogy nem tudnak a bér, az ár és a pénz elvesztőjében eligazodni.

Bizonyos közgazdászok a szabad kereskedelmet tartották a legjobb módszernek az árak megrögzítésére, vagy másszóval a pénz értékének megszilárdítására. A »kereslet és kínálat vastörvényét« emlegették és azt mondták, hogy csak ennek szabad játéka biztosíthatja az ellátást és az árak természetes kialakulását. Sajnos az eredmény más volt, mint amit ezek a szak tudósok vártak.

Mi történt? Mi van a kereslet és kínálat törvényével?

Az történt, hogy a számításba hiba csúszott be. Nem számoltak azzal, hogy akkor amikor a készletek nem elégségesek ahhoz, hogy mindenkit tetszése szerinti mértékben kielégítsenek, akkor a szabad kereskedelem merénylet a kis ember ellen. Miért? Mert azok, akik nem a napi szükség keresetből élnek, hanem akár bőséges jövedelmük, vagy pénztartalékuk van, minden árat meg fognak adni minden kínált áruért és szükségleteiken felül fogják megtölteni kamráikat. Ezzel szemben azok, akik még rendes időkben is csak a mindennapi szükségletek beszerzésére, le fognak maradni arról a versenyről, amelynek fő- rugója a módos ember beteges féltelme a nélkülözéssel.

Megkezdődik tehát az örült egymást- tuligérés és az eredmény a kereslet és kínálat törvényének szörnyű torzképe. Az áru kézzől-kézre forog, többször cserél gazdát, de mindig magasabb áron kerül vissza régi tulajdonosához.

Kinek érdeke a szabadkereskedelem ma, amikor készleteink — mint tudjuk — nem fedezik csak a helyesen elosztott, mindenkinek egyenlően adagolt szükség- leteket? Csak annak lehet érdeke, aki rejtett készletekkel rendelkezik, mert pénze elértéktelenedésétől félve áruba fektette vagyonát és természetesen csak a »leg- többet igérőnek« hajlandó belőle adni.

Ki gátolhatja meg és hogyan gátolhatja meg a pénz értékének esését? Elsősorban maga a togyasztó. Hogyan? Ugy hogy azért az áruért, ami száz lejt ér nem ad 150 lejt, mert amikor ezt teszi önmaga csökkenti saját pénze értékét. Ezt vessük jól észbe és minden vásárlásnál tartsuk szem előtt.

Mik fessékek a háború terheit?

A demokráta állam azon igyekszik, hogy dolgozó polgárai számára emberi megél- hetést biztosítson és azon van hogy a há- boru okozta adósságokat és a háborúból eredő kötelezettségeket azok fessékek, akik azt elindították és akik a szenvedő töme- gek rovására hatalmas vagyonot gyűjtöttek. A demokráta állam kénytelen viselni a fasiszta kalandorok pusztításaiból eredő károk jóvátételét, de a hadinyereségek megadóztatásával azokat kötelezi fizetésre, akik e kaland haszonélvezői voltak.

Ezzel szemben azonban az történik, hogy éppen ezek a haszonélvező kaland- dorok huznak hasznát a háboru utáni gazdasági nehézségekből, ők azok akik a

Kiosztott épületben, elosztott szertárak között

Minden nehézséget legyőzve megindult Csikban a magyarnyelvű demokráta tanítás

(Csikszereda.) Már a zsögödi szoros átlépésekor az utas szemei elé tárul a csikszeredai római katolikus főgimnázium hatalmas és teljesen korszerű épülete. Az iskola azonban már csaknem háromszáz esztendője kezdte meg működését Csik- somlyón, hogy apró harisnyás székely gyermekek tízezreit nevelje az életre.

Csönd van a termekben: szilencium. A diákok, a bentlakók szorgalmasan tanul- nak szobáikban. Majd áthaladunk a szép, tiszta folyosón és Papp János igazgató szobájába nyitunk be.

Nehezebb körülmények között még nem indult iskolaév

— Sikertült végre is megkezdeni a tan- évét, — mondja. Igaz, hogy óriási nehé- ségeink voltak és — vannak jelenleg is. Nem beszélek arról, milyen állapotban hagyták itt a náci hadak az épületet. Azt majd személyesen meglátja. Azt azonban bátran elmondhatom, hogy nehezebb kör- ülmények között még nem indult isko- laév.

— Az iskolának csaknem ötszázötven rendes és negyven magántanulója van, a- mi messze túlelmekedik az eddigi létszá-

mon. Kevés tehát a helyiség és egyes osz- tályokból párhuzamosokat kellett beállí- tanunk. Ugyanakkor pedig: kevés a tan- erő, úgyhogy nagyrészt kölcsön tan- erőkkel dolgozunk.

Majd karonfog Papp igazgató s végig- vezet az intézetben, hogy saját szemünkkel győződjünk meg a pusztulásról. Elsőnek a könyvtárba visz be. Egyike volt a leg- nagyszerűbben össze- állított könyvtárak- nak. Már belépéskor megdöbbenünk: a padlón könyvek, iratok hevernek szer- tehányva s az ablakok nincsenek meg.

— Bizony nagy hiányokkal maradt itt ez a remek könyvtár, mondja. Igen sok értékes anyagunkat ellopták. Értékes kő- dexeinkben is hiányok vannak. Térkép- gyűjteményünk pedig csaknem teljesen megsemmisült.

Romlás és pusztulás

A tornateremben a legpéldátlanabb piszkos és romlás uralkodik.

— Első dolgunk az volt, hogy tanter- meinket rendbehozzuk, hiszen ez a legfon- tosabb — válaszol megdöbbenésünkre az igazgató. De nézzünk csak be a gyűjte-

ményekbe. Emlékszünk, hogy évekkel eze- lőtt milyen pompás gyűjteménytára volt az iskolának. Haynald-féle növénygyűjte- ménye országos hírnévre tett szert, áat- tára, ásvány- és éremgyűjteménye ugyan- csak számos febecsülhetetlen értékű, so- ha nem pótolható értéket őrzött.

Az egykori értékek nagyrésze veszen- dőbe ment. Lepkegyűjteménye szétszór- va hever a földön, éremgyűjteményének nagyrésze hiányzik. Állattára pedig meg- kopaszta hever. Némely állatnak még a bőré is lehúzták ismeretlen gonosz evők.

Rajztermét most már nagyrészt helyre- állították.

— Idén bevezetjük a kézmunkatanítást is, — mondja Papp igazgató. Kosárfonás, és kefékötés lesz az évi anyag.

Fölme gyűjteménye az internátusba. Ennek a helyzete jobb. Nagyrészt már minden szo- bát helyreállították. Még a vízvezeték is működik. Megtudjuk, hogy a vízvezeték, valamint a villany működése a derék gé- pések és diákok érdeme. Egész sereg diák ajánlkozott fel a nyári hónapokban, hogy résztvesznek az iskola helyiségei- nek rendbehozásában.

— Magunknak tanulunk, magunknak a- dunk nagyobb lehetőséget, ha mennél ha- marabb rendbehozzuk az épületet! — mondta a diákság.

Benézünk egy hálóterembe: tisztaság és rend. Székely szöttek takarók nyulnak végig az ágyakon. Kétszázötven gyermek- nek ad szállást az internátus. Bekukkan- tunk az internátus vezetőjének, Nagy Rezső tanárnak lakásába. Nincs otthon. Kukorica ügyben jár.

Ellátási nehézségek

— Az ellátás terén vannak a legna- gyobb nehézségek — világosít fel az igaz- gató. Diákjaink ugyan hoznak be élelmi- szert, mert hiszen ellátásukat minden se- gítség nélkül az intézet nem tudja vállal- ni. De azonkívül még sok minden szük- séges. Fát például, amely egyik legna- gyobb gondunk, csak igen kevesen hoz- tak. Nagyrésztünk pénzzel váltotta meg ez- zel jóról kötelezettségét. Hogy mit jelent ez? Azt, hogy, amit ma megvásárolhatunk harmincezer lejért fát, azért holnap öt- venezer lejt kell fizetnünk.

Visszatérünk az igazgatói szobába, a- hol a tanárok besorolását hozzuk elő. Megtudjuk, hogy járt itt a bizottság, de a besorolás még ezidáig nem történt meg. Semmit sem tudnak, mi lesz, kit hagynak meg, kit nem. A jelen sem biz- tos, hiszen egy-egy tanár alig negyven- ezer lejt kap, ami a legalacsonyabb élet- szintre sem elegendő.

Innen az állami léánygimnáziumot ke- resztük fel. Császár László igazgató fo- gad.

— Végre sikerült berendezkednünk, — mondja. Az iskolának összesen 240 nő- vendéke van. Eddig polgári leányiskola volt, idén kaptuk meg a lehetőséget, hogy gimnáziumnak alakítsuk át. Tanárihiány miatt azonban egyelőre csak négy osz- tályt tartunk fenn. Mihelyst azonban lehe- tőség kínálkozik, az ötödik évet is felál- litjuk. Hiszen számos négy osztályt vég- zett tanulóink van, akik tovább akarnak tanulni.

Itt is kísérletezik a reakció

Majd azokra a reakciós próbálkozások- ra tér át, amelyekről az egész vármegye már hetek óta beszél. A régi igazgató ugyanis, aki a huszondik év alatt itt foly- tatta sovinszta működését, megtevesztve felsőbb hatóságait, visszaerősöskolta ma- gát az iskola átvételére. Ez azonban az igazgató, valamint a demokratikus szerve- zetek határozott fellépésére nem sikerült.

— Éppen a napokban járt itt egy bi- zottság, — mondja Császár igazgató, — tanulmányozni, van-e lehetőség román ta- gozat felállítására. Örömmel segítjük mun- kájában a román tagozatot.

Amikor a folyosón áthaladunk, a diák- leányok halkan jaja hallható. Komolyan ka- folyik a csikszeredai tanítványok, mert egyre többen jönnek rá arra, hogy: a tanulás, a tudás jelenti a jövőt.

HOLLÓ ERNŐ

BENIUC MIHÁLY KÉT VERSE

Áratás.

Édes álmot hozó, piros mákvirágok
Leptek el a búza szőke tengerét.
Csillanó kaszáktól dőlnek a kalászkok
S halk panaszt rebeg az lázas ajkú lég.

Lám, az elmúlásban vigasság is vagyon...
Hejh, de mennél több a bű, szomorúság...
Rónák rongyos öre, a madárijesztő
Seprűnyél-lábakon áll, figyel, vigyáz.

Éhes kisdéd rí a mesgyére kitéve.
Sír és visong, ahogy a torkán kifér.
Hajrá! Kötődjék hát gyorsabban a kével!
Mert a szoptatásért nem jár semmi bér.

Csalfa délibáb az ég kék mezejére
Kápráztató, hazug, vad színeket fest...
Az uraság?! Ó a nap hevetől védve
Árnyékból gazdag aratásra les.

Miért vetted útad erre fáradt szellő?
Enyhíteni talán kinokat, a lázi?
Rónák rongyos öre, a madárijesztő
Seprűnyél-lábakon áll, figyel, vigyáz

Dicsérd a hőst...

A bűt fenéki ismerem
S oly csöppnyit az örömből,
Azért, hogy annyit szolt a szám
Halálról és közönyről.

De rózsá, piros rózsá nőtt
A dudvák tengerében.
Lelkem lobbants új színeket
A költő énekében.

Új dalt zengj hát új hangokon
Csimpolya s fuvalával
Félre most már az alkuvás,
A bű ördög hadával.

A víz felett friss szél söpör
Sodorva hullott ágat
S az iszapból életre hív
Új rózsát, új csodákat.

Tüzek lobbannak körben, ím,
S a pásztorkürt bűgása
Új táncokra hívogató
Daloknak rianása.

Újult idők költője, te,
Szép, szent kábulatodban
A munka hőseit dicsérd,
Magasztald már daloddal.

Forította: Ádám Bálint

pénzhiányt siettetik. Miért? Mert a pénz elértéktelenedése sohse azokat a rétege- ket sújtja, amelyek vagyonukat rejtett ér- tékekbe fektették, hanem azokat akik kis keresetükből tettek maguknak félre öreg napjaikra.

Ezek az örök haszonélők minden ren- delkezésre álló eszközzel kibúzzák ma- gukat a rájuk rótt kötelezettség teljesítése alól. Adót nem fizetnek, tökéltüket kivon- ják a forgalomból s meggátolják az álla- mot abban, hogy adóból és előirányzott jövedelmekből fedezze tulterhelt költség- vetését. Ha ezek a reakciós elemek a rá- juk rótt hozzájárulásokat pontosan telje- sítik, ha vagyonukat nem terméketlen értékekben tartanak, hanem a termelés növelésére fordítanak, akkor az állam még a magas árak mellett is képes volna fi- zetési kötelezettségének eleget tenni és nem kényszerülne arra, hogy a bankjegytor- galmat növelje.

Az állam törvényes intézkedései teljesen eredménytelenek maradnak azonban, ha azok a kis emberekből álló tömegek, akik- nek apró jövedelmét és takarékbetétjeit a pénz elértéktelenedése semmivé teszi, nem tognak össze, hogy az államot segítsék, hogy az állam ellenségeit leplezzék, hogy az állam ellenségeivel cimboráló hűtlen hivatalnokokat arra kényszerítsék, hogy feladatuk magaslátán álljanak.

Amig tehát egyrészt az üzerek ellen való harccal, a termelés növelésével és a rejtett árak leplezésével megvárhatjuk az árak emelkedését, addig másrészt az állam-gépezet támogatásával elérhetjük azt, hogy a pénz értékét megtarthassa. A sza- bad kereskedelem csak azoknak érdekeit szolgálja, akik üzelmekiket minden veszély nélkül akarják folytatni, de semmieset- se azokat, akik szerény jövedelmüknél fogva csak úgy juthatnak a szükségesi- cikkek birtokába, ha azok elosztása az ál- lam közbelépésével történik. Mert sem- milyen szabad kereskedelem nem képes arra, hogy a szűkössélemiszer és ruházati tartálokat megketőzze.

Azokban az államokban, ahol a töme- gek érdeke másod- vagy harmadrendű kérdés, a kormányok igyekeznek minden közömbös a dolgozó tömegekre háritani és nem ritkán maga az állam fordul a pénz- nem ritkán maga az állam fordul a pénz- hígítás eszközéhez, azért, hogy a módos rétegeket megkímélje és hogy adós-ágait a kis emberek apró vagyonkájával fizesse meg. De ott ahol, mint nálunk, az állam a tömegek érdekeit védi, minden öntudatos polgárnak tudnia kell, hogy a pénz, a munkabér, a fizetés sorsa és értéke az ő kezében van letéve és csak az ő céltuda- tos harcától függ az, hogy a pénz vásárló- képességét megőrizze.

Berkes Sándor

ASSZONYOK AZ URNA ELŐTT

Kell-e a nőnek politizálnia? — Jobb sorsunkat csak mi vivhatjuk ki!

Miért szavazzon a nő?

Ha csak egyszerűen így tesszük fel a kérdést, száz nő közül tíz, ha tud rá felelni. Tegyük fel tehát a kérdést egész kérdéssorozat formájában:

Miért van igen sok lány abban a helyzetben, hogy kénytelen legyen jól-rosszul férjhez menni, csak azért, hogy a mindennapi betevő falatját biztosíthassa?

A szegény lánynak miért kell látszólag vakulásig görnyedni sokkal kevesebb fizetésért, mint a férfiaknak, a jobb élet reménye nélkül. Ha pedig férjhez megy, igen sok esetben miért nem mehet olyanhoz, akit szeret, hanem ahhoz, akit el tudja tartani? Ha pedig mégis szerelméből megy férjhez, miért üzi ki a nyomorúság olyan időelőtt a boldogságot a házából?

Miért fájjon az anyai szív?

Ha gyermekei lesznek, miért fájjon az anyai szíve, hogy a leánya boldogsága is csak addig tart, míg a szegénység meg nem öli a szeretetét? Ha fia születik, miért kell attól rettegni, hogy nem lesz miből taníttatnia, hogy jön egy olyan kormány, amely a magyar gyermeknek még azt sem teszi lehetővé, hogy iparostanoncok adják, ha pedig mégis sikerült elvégeznie az iskolát, nem kap állást.

A dolgozó nőnek miért kell rabzsolasorban élnie? Miért kell, ha munkába megy, gyermekeit ismerőse, rokonra, vagy magára hagynia, miért kell a napi nehéz munka után este még az otthoni munkát is elvégeznie? A főzést, mosást, bevásárlást, foltozást, takarítást? Miért kell, ha rossz férje van, annak minden szeszélyét szó nélkül eltűrnie, mert ha nem, mehet koldulni. És miért van az, hogy a munkában elnyitott asszonyt a férje már nem szereti?

Az özvegyen maradt asszonynak miért olyan keserű a sorsa?

A kérdéseket a végtelenségig lehetne folytatni. De a nő, aki ezeket hallja, ugyanis hiánytalanul ismeri már őket. Sokan a válaszon is töprengtek egészen addig, amíg rájöttek a Nagy Hazugságra: hogy ez mindig így volt és így lesz. Sokan utoljára legyintenek: „És ha választójogunk lesz, mit változtat a sorsunkon?”

Válasz a Nagy Hazugságra

Erre akarunk válaszolni.

A Vörös Hadsereg meghozta valamennyiünk számára a szabadságot. Azt a jogot, hogy saját magunk rendelkezessünk sorsunk fölött. Vajon van-e olyan ember, aki rossz sorsot kíván magának? De a jobb sorsot nem valami ismeretlen erő szállítja nekünk a mennyekből, hanem nekünk kell azt megteremtünk itt ezen a földön. Ez a föld pedig annyi gazdagságot rejt magában, hogy bőven telik mindenki boldogulására.

Azt a munkát pedig, amit a sajátmagunk, az emberiség boldogulására fordítunk, politikának hívunk. Ha egy falu népe egybegyűl és elhatározza, hogy az utakat megjavítja, hogy azon mindenki könnyebben járjon, és erre a célra mindenki pénzt és munkát ad össze, aztán egy, vagy több embert megbíz azzal, hogy ezzel a munkával foglalkozzék, ez már politika. Így van ez az országok, népek életében is. Összegyűlünk, megismerjük egymást és azt, akiről tudjuk, hogy becsületes és arravaló ember, megválasztjuk, hogy ezt, vagy azt a közös vágyunkat vigye teljesedésbe. Erre a célra pénzt és munkát adunk össze. Ha pedig a megbízottunk ezt nem végzi el úgy, ahogy a közösség érdeke megkívánja, akkor eltávolítjuk a helyéről. Ez a politika. Az egészséges, demokratikus, nép-karantén nyugvó politika.

Ha a világ minden népe annyira felvilágosodott lett volna, hogy ezen az alapon politizálna, nem kerültk volna a parlamentbe gazemberek, akik a nép érdekei ellen dolgoztak, sem az ország élére közönséges rablók és gyilkosok, akik egymás ellen üsztözték a népeket, hogy ők minél nagyobb jólétben dushálhassanak. A nőnek éppen olyan érdeke, ha u-

gyan nem nagyobb, mint a férfiaknak, hogy ezen a földön szeretet, boldogság és jólét uralkodjon.

A nőnek ma már egyenlő joga van a férfival. Ő is ember, tehát legyen olyan szabad, mint a férfi és legyen joga saját személyével függetlenül rendelkezni. Az a véletlenség, hogy valaki nőnek született, nem lehet ok, az illető jogainak elvételére. A nőt azért, mert nőnek és nem férfinak született, nem lehet az egyenlő jogokból kizárni.

A nők sérelmeit, fájdalmait, kívánságait ki ismeri jobban, mint a nő? Ha az ország demokrata kormánya szabadságot és egyenjogúságot biztosít a nőknek, élniük is kell vele.

Amitől a jövőendő függ

Ezért kell a nőknek összegyűlniük, kívánságukat, törekvéseiket megtárgyalni és ha eljön az ideje, kivétel nélkül odaállni a választó urna elé és a község, az ország élére állítani azokat a nőket, akik kiharcolják a többiek nevében és megbízásából mindazt, ami szükséges.

A nőknek sokkal több kiharcolnivalójuk van, mint a férfiaknak. Ha a községek,

városok, megyék és az ország élén a nő-képviselők is elfoglalják az őket megillető helyet, lesz gondjuk rá, hogy eltűnjék a Nagy Hazugság. A lányoknak nem kell reménytelenül görnyedni napestig a gyárban és egyéb munkahelyen. Eltűnnek a nagy anyagi különbségek, nem kell gazdag férjet keresni, a szerelmi házasságból nem menekül el a szeretet, mert jólét lesz. Ha gyermekei lesznek, öröme telik bennük, mert tudja, hogy nem szenvedésre és nyomorúságra hozta a világra őket. A nő nem öregszik meg időelőtt a megteremtő munkától és gondoktól. Az ápoló nőt a férje is jobban szereti.

Ha ezt valamennyi nő megérti, szervezkedik és a választásokon közösen választják meg azokat, akik ezt a feladatot megoldják, rövid idő alatt gyökeresen megváltozik a nő helyzete. Ezért szükséges, hogy a nő politizáljon, törődjék a saját és gyermekei dolgával és jövőjével.

Jó lesz tehát idejében alaposan felkészülni a választásokra, mert jobb jövőnk attól függ, hogy kit bizunk meg annak megteremtésével.

TAHI BORBÁLA

A FALUÉLET APRÓ GONDJA

Ki az oka a drágulásnak — A haladás sugárúján

A falvak földművelő népét, míg a világ, mindig lekötötte, földhöz ragasztotta a napi élet apró gondja. A falusi embert nem is foglalkoztatták soha különösebben az országot-világot mozgató nagy kérdések. Az események is csak akkor, amikor már közeli veszélyt jelentenek.

Ez talán különösnek tetszik a városi ember szemében. De ha betekintést kapunk a gazdálkodó ember életébe, valóban elcsodálkozhatunk a falusi ember gondjai, tennivalói sokféleségén. Etekintetben egyremegy, hogy valaki gazda, vagy törpebírtokos. Mert ha a nagyobb birtok nagyobb gond is, a szegény kisgazdának viszont földje mellett még egyéb kereset után is kell néznie, hogy családjával megélhessen. Ezért a falusi gazdálkodó embernek rendkívül sokoldalúnak kell lennie, ha meg akar élni.

A tennivalónak se vége, se hossza

Városi embernek átlag sokkal egyszerűbb, megszabottabb az élete. Ha történetesen nem kereskedő, gondjainak megoldása kevésbé függ a maga kezdeményezésétől. Ezért a városi embernek még ha több dolga is van, kevésbé foglaltja le, mint a falust. Idejéből is, önmagából is többet tud kiszakítani olyan dolgok számára, amik közvetlenül nem a napi gondjaitól kapcsolódnak. A városi ember ezért inkább külső ismereteiben tehát a falusi emberhez viszonyítva — inkább látszólag sokoldalú. Az élet szempontjából voltaképpen a falusi ember az. Végeredményében a falusi élet elszigeteltségének, magabambert elmaradottságának is főként ez az oka, hogy az élet apró súlyos gondjainak, tennivalóinak, sem vége, sem hossza.

Itt, Brassóban a városi ember hamar ér falut. Csak felül a kisvasútra és az egyszerre kiviszi a falu felé a község-közepébe. Erre manapság elég alkalom is nyílik, mióta az embernek falura kell kimenie élelmiszerért, ha természetesen áron akar beszerezni valamit télire.

Ez okból magam is megfordultam néhányszor mostanában a csángófalvak egyikében-másikában. Azt találtam, hogy a brassóközi falvakban városias külsejük alatt a falusi életgond csakolyan, mint akármelyik Istentől elrugaskodott távoli faluban. Főként ugyanaz a falusi embernek a városi emberétől oly külön élete és gondja. Mindenekfelett pedig az, hogy a városi és falusi munkásember csakugy nem ismeri az egymás baját gondját, mintha ezer kilométerre és nem macskaugrásra élnének egymástól.

Döcög be velem a városba a kisvasút pohos mozdonyvonata, ódon kocsi. Négyen ülünk a »termes-kocsi« egyik sarkában. Úgy látom, kettő közülük falun lakó gyári munkás, akik naponra kétszer teszik meg ezt az utat a lakásuk és munkahelyük között. A harmadik valami kereskedő. Odakint Európa egyik legragyogóbb tája az őz lobogó színeiben pazarul ontja szépségét. Az alatt idebenn mi, a természet ölen létgondjaink közt tengődő kisserű emberek, az élet kicsinyes sötét dolgairól beszélgetünk. A két falusi külsejű munkásember szavát a kereskedő-féle felé nyitva a bőrnyszó árdrágítóról mondtak csunya dolgokat. A kereskedő erre váltig bizonygatja, hogy háboru után ez a dolgok rendje. Szomorú, de való — ezzel tett pontot minden mondata végére és vitézül állta a támadások dühét, amíg az lelohadt.

A beszéd éle csakhamar a falusi termelő ellen fordult. Ők sem jobbák a Deák név szánál. A kereskedő nyomban beült harmadiknak a notába és együtt futta a másik kettővel. »Ha a falusi termelő nem emelnék olyan vészettől terményeik árát, a városiak megélhetése egyszerűen megkönnyebedne és ezzel az iparcikkek árai is esnének...«

Még bennem visszhangoztak az apró falusi gondok, amelyek zsarnokmódra megölelt követelnek, rendszerint azonnalra és megelégedhetetlenül. Az állatállomány kis hányadára csökkent, mivel trágyázák meg jövőre a földet? Emberi munkaerő is hiányzik. Nemcsak csizma-raló nincs, mert az ára megfizethetetlen az üzerek miatt, de a patkószeg is lehet már megvenni. Nemszólva a »szekér-ráfról«, amelynek árát mesébe illőnek találom. Úgy mondták 70 ezer lej és hogy 14 ezerért teszik fel.

A beszélgetést egyszerre idegen hang szakította félbe. A másik fél-sorból szólt át egy nagyszímsz töldműves:

— A fiam is gyárban dolgozik. Magam gazdálkodom. Tőle is ilyeneket hallottam. Mig egyszer azt mondtam neki: Vedd elő, fiam, azt az árku papírt a vakablakból, meg a ceruzát és számítsd ki, mennyit emelkedtek a falusi és mennyit a városi cikkek árai? A végén kiderült, hogy még a falusi termények árát is a falun kívül verik fel. Bizony annyira vagyunk mi okai, egyszerű falusi földművesek, az árdrágulásnak, mint a gyári munkások.

Szót kell hát érteni!

A hegyek alatt feltűnik a brassói gyártelepek közeledő sora, földszintre álcázott

épületeikkel, füstölő kéményeikkel. Most térnek át a békéikre termelésére de a színük még sötétén háborús. Ilyen a munkások és földművesek viszonya is egymással. Szorgosan készítik elő a jövő termelő békéjét, a munkások és földművesek testvéri összefogását. A dolgok színe azonban még háborus sötét. Munkásaink és földműveseink saját bajaik közt még nem értek rá, hogy megismerjék egymás baját és ezen keresztül megértsek egymást. Ezért jó ha találkoznak. Kell is, hogy találkozzanak és szót értsenek egymással. Ma még a döcögő kisvasút kanyargó vonalán. Holnap már, a fölésmelés, a haladás boldog jövő felé vivő sugárúján.

Nagy Mihály.

A szovjet még jobban kibővíti a repülő egészségügyi szolgálatot

A Szovjetszövetség 1935-ben állította fel a repülő egészségügyi szolgálatot. Ennek az volt a célja, hogy orvosi segítséget nyújtson olyan vidék lakóinak, akik távol élnek kórházról, szakorvostól, vagy bármilyen egészségügyi intézménytől. A repülő egészségügyi szolgálat állomásai behálózták az egész Szovjetszövetséget a telefon vagy távirathívásra azonnal orvost küldtek, ha balesetet, súlyos betegséget, nehéz szülési esetet jelentettek.

A háboru alatt az egészségügyi repülőszolgálat gépei és orvosai egyaránt dolgoztak a harcúterén és a hátsószámban. Sok ezer liter vért szállítottak a sebesült katonáknak vérátömlesztésre, ellátták gyógysszerekkel a frontkórházakat, de »lebonyolítottak« 20 ezer polgári esetet is, közte 12 ezer műtétet.

Az egészségügyi repülőszolgálat igen költséges. A szibériai Irkuckban levő állomás fenntartására a múlt évben 470.000 rubelt költöttek. Az állomás 300 esetben nyújtott orvosi segítséget, tehát egy ki- szállás 1500 rubelbe került az állománnak. Természetesen a beteg teljesen díjtalanul vette igénybe a repülőgépen érkezett orvost.

Minden állomáshoz három vagy négy repülőgép, egy vagy két orvos és több ápolónő tartozik. Szükség esetén minden városi orvos is köteles rendelkezésre állni, de erre csak ritkán nagy baleset esetén, kerül sor, mert a repülőszolgálat személyzete a leggyakorlatibb, legügyesebb orvosok és ápolónők közül kerül ki, akik ugyszólván mindenhez értenek. Munkáink nem könnyű. Polyakova Anna, a gorkiji állomás 62 éves bész és szülésszakorvosa egy év alatt 144 műtétet és 41 vérátömlesztést végzett a legnehezebb körülmények között. Divikina Agnes, az az omszki állomás orvosa hét év alatt 2000 órát repült és 1700 sürgős műtétet végzett. Egyszer telefonon egy súlyos szülészeti műtétet hvták — 1200 kilométerre Omszktól. Egy favágó kalyibában operálta meg a súlyos állapotban levő asszonyt, egy ápolónőt hagyott mellette a visszarepült Omszka. Alighogy földreért a gép, újabb sürgős hívást kapcsolt a központ a Divikina Agnes, új műszereket és új kötszert csomagolt a táskájába, újra beült a gépbe s újabb 1000 kilométeres utnak vágott neki, hogy Szibéria másik elhagyott sarkában műtétet hajtszon végre egy másik asszonyn.

A háboru befejeztével az orosz repülőszolgálat ismét teljes erővel a polgári lakosság szolgálatába állt. A Szovjet nagyköltséggel még jobban kibővíti ezt az egyedülálló egészségügyi szervezetet, hogy még több állomáson, még több repülőgép és orvos álljon rendelkezésre s baj esetén a Szovjet legértékesebb pontján is orvosi segítséget kaphasson mindenki, aki rászorul.

Autobusz indul

Bucureştibe

és vissza minden nap

redőel 7 és déli órákor

„România“ (C. I. Z. A. képviselő)

Brassóban: Kapu-utca 49. Tel: fon 32-55.

Bucureştiben: Str. Izvor 2, Telefon 3-65-21

A MUNKÁS MEGSZÓLAL

Vasárnap délelőtti párbeszéd egy külvárosi ház udvarán

(Brassó.) A munkás, akivel beszélgetünk, semmiben sem különbözik sokezer többi társától. Eppen úgy szenvedte át az elmúlt parancsuralmi rendszer minden nyomorúságát, mint a többiek, családja, két gyermeke van és szoba-konyha lakásban él.

A munkásnegyed egyik titított-kopott háza előtt ülünk a vasárnap délelőtti őszi napsütésben. Nehezen indul szájából a szó, de ahogy beszélni kezd, lassan tűzbe jön. A tekintete egyre jobban a jövő felé fordul. Egy-két kérdés után folyamatosan kezd beszélni. Seme néha szeretettel pihen meg az udvaron hancurozó gyermekei.

— Csak mi, — mondja — akik egy életen keresztül nyögöttük a reménytelen nyomorúságot, tudjuk igazán értékelni a felszabadulást. De, hogy ezt valaki megérthesse, vissza kell térnem a munkásság multbeli helyzetére. Reménytelen nyomorúság volt a régi munkássors. A gyári munkás soha sem keresett többet, mint amennyit egy héten felélt. És ez a jobbik eset volt. Nálunk szó sem lehetett előre nem látott kiadásokról. A munkaadók értéktek ahhoz, hogy ne adjanak többet a munkásnak, mint amennyi az éhhaláltól éppen csak, hogy megmenti. Betegség esetén...

— A társadalombiztosító törvények már akkor is kintőnek voltak — próbáljuk közbevetni.

— Igen' — hangzott a válasz — a törvény írott betűjén nem is kell változtatni. De a gyakorlatban hogyan hajtották végre, arról csak mi, biztosítottak tudnánk beszélni. El tudja képzelni annak az embernek a lelkiállapotát, aki egy egész életen át csak a pusztító létért dolgozik és közben halálos bizonytalansággal tudja, hogy ha munkaképtelen lesz, mihet koldulni. Egyetlen művelődési lehetőségünk az újság és az olcsó ponyva volt. A színház, hangverseny, vagy közművelődési előadás elérhetetlen vágyalom volt részünkre. Ha

sérelem, igazságtalanság ért, nem volt egyetlen hely, ahová azzal a reménnyel fordulhatunk volna, hogy igazságot teznek az ügyünkben. Minden megmozdulásunkra — mint a gonosztevőkre — száz rendőrkopó szeme ügyelt. A munkás fogalma egyenlő volt a csőcselékkel.

— A munkás, akár csak most, akkor sem azt akarta, hogy a gyáros álljon be dolgozni és ő üljön az iroda bársonyszékébe. A követeléstünk csak annyi volt, hogy emberibb életet biztosítsanak, gondoskodjanak öregség, vagy munkaképtelenség esetére a betevő falatunkról. A munkás sohasem rombol. Az ember, aki egy életen át az alkotó munkát szokta meg, csak a rosszat, a károsat rombolja. Azt, ami korhadt és ami amugy is csak akadály a haladás útján.

Kemény munka, kitartó harc

Arra a kérdésünkre, hogyan képzelte el a demokráciát, a munkás a következőképpen felelt:

— Mi már hozzá vagyunk szokva, hogy kemény munka és harc nélkül semmit sem valósíthatunk meg. Tudjuk, hogy 1944 augusztus 23 után kezdődik csak az igazi harc a szabadságért. Ezt a harcot elméleti és gyakorlati síkon vivjük: minden dolgozó embert, főként a szellemi munkásokat meg kell győztünk igazunkról és meg kell nyernünk közös ügyünknek. Gyakorlati téren pedig egyetlen lehetőséget látunk a demokratikus rend megvalósítására: a többszermelést.

— Tudjuk, hogy drágaság van, a börtönök érezzük. De a manapság annyira divatos feketézés muló jelenség. Milyet a termelés folytán megtehetnek a raktárak, magától szűnik meg az üzérkedés is. A most összeharcsolt milliókat szép csendesen felélik, végül pedig mi egy betetnének? Eimennek dolgozni.

— Törhetetlen hittel hiszek a népi demokráciában. Meglátja, — mondja mély meggyőződéssel — a választások után gyorsan megváltozik a helyzet. Ujabb lendületet nyer a termelés, rögződnek az árak és könnyebb lesz az élet.

A bérekről beszélve elmondja, hogy a munkásság ebben a tekintetben ma sem áll jobban, mint az elmúlt időkben. Bérfizetés napján bizony kemény fejtörésre kerül, hogy a pénz a jövő szombatig fusson. Az élelmiszerellátás is sokkal nehezebb, mint azelőtt, de mégsem kérnek bérjavítást, mert már tapasztalatból tudják, hogy, ha a fizetést ötven százalékkal emelik, az árak azonnal száz százalékkal ugranak utána. Nem hajlandók pénzhüvelyt előidézni a reakció kihívására. Így lassan, fokozódó ütemben javul a helyzet.

A jövő kéne

Munkásszemnek nincsen fájdalmasabb látvány annál, mint amikor látja, hogy míg ő megfeszített, kemény munkával termeli mindazt, amire az emberiségnek szüksége van, egy embercsoport nemcsak, hogy elősködik a bőrére, de minden eszközt igyekszik felhasználni, hogy vagyonokat halmozzon fel munka nélkül a dolgozók verejtéke árán.

— Képzélje el — mondja csillogó szemmel — ha mindenki erejéhez és tehetségéhez mérten termelő munkát végezne és a javakat igazságosan osztanák szét az emberek között. A szövetkezetek és ellátási szervek révén teljesen ki lehetne küszöbölni az árúkövetők egész sorát. Az így megtakarított pénzen inkább tanítókat, gyermeknevelőket, művészeket és tudósokat fizetünk, akikből hasznunk van. Lehetővé válik, hogy legalább egyszer hetenkint moziba, vagy más szórakozó helyre járjunk, a napközi gyermekotthonok is hatalmas gondot vesznek le a szülők válláról. Tágas, szép munkaslakásokok építenek az eddigi nyomorúságos odúk helyett, fizetett szabadságunkat tudólőhelyen töltöhetjük. Mert ugyan kinek lenne nagyobb joga ennek a világnak a javait élvezni, mint azoknak, akik ezt kemény munkával létrehozták? Most azon fáradozunk, hogy megerősítsük a munkásegységet. Szeretettel fogadunk körünkbe mindenkit, aki dolgozik. A mérnököt, művezetőt, földmunkást, tisztviselőt, kezelő személyzetet, író és művészt, hogy együtt erővel és akarattal építsük fel az új, boldogabb világot.

— Mert — teszi hozzá bucsuzóul — azt még nem találták fel, hogy pusztá beszéddel valamit fel lehessen építeni.

TIBOLDI BÉLA

A magyar nő méltó társa a férfinak az ország demokratizálásáért vívott harcban

(Bukarest.) Révy Ilus a Magyar Népi Szövetség központi végrehajtóbizottságának tagja és a női csoport felelőse. Régi demokrata harcos, aki a magyar nők helyzetének felhívására és a mai demokratikus közönségbe való tetterős bekapcsolódásáért végtelenül sokat tett. A brassóiakhoz melegebb vonatkozások fűzik, mert köztudomás, hogy hétfalusi csángó családból származik. Most hivatalos ügyek elintézésére Bukarestbe érkezett. A N. E. fővárosi tudósítója megkérte, hogy ismeresse a N. E. olvasói előtt munkáját és a MNSZ női csoportjának demokratikus szerepét.

Révy Ilus közvetlen melegséggel válaszolt a feltett kérdésekre.

Sem terror, sem kínzás!...

— A magyar nő — mondotta — már számtalan esetben bebizonyította, hogy az ország demokratizálásának nagy csatájában méltó társa a férfinak. A fasiszmus leverésében és a demokratikus Groza kormány hatalomra juttatásában nagy érdemei vannak. Számosan közülük végigszenvedték a magyar és román börtönöket, gyűjtőtáborokat. De sem a terrorról sem a kínzásoktól nem hátráltak meg. És amikor a dicsőítéses Vörös Hadsereg győzedelmes előrehaladása nyomán megnyitották a börtönök ajtóit a harcos nők előtt, azonnal hozzákezdtek a szervezéshez. Hozzájuk csatlakoztak a magyar nők ezrei, akik most egységesen küzdenek a MNSZ keretén belül a demokratikus célkitűzésekért.

Munkájuk azonban sok nehézségbe ütközik. A MNSZ női csoportja nem rendelkezik elég pénzzel, hogy munkáját központosíthassa és kiszélesíthesse. A közlekedési nehézségek is nagyban hozzájárultak ahhoz, hogy az egyes tagozatok és a központ között nem alakult ki az az egység, amely a munka zavartalanását biztosítani tudná. Így az egyes helyi csoportok magukra maradtak és nagyrészt önállóan dolgoznak.

»Milyen eredményeket értek el a helyi csoportok?« tesszem fel a következő kérdést.

— A helyi csoportok eredményei kiemelkedőek. Harcolnak a női kérdések elintézéséért. Szerény keretek között bár, de számos népjóléti intézményt, bölcsődét, gyerekothont, szülőotthont, különböző tanfolyamokat létesítettek, hazatérő otthonokat szereltek fel.

A férfiak nem értékelik a női munkát

— De a munka sokkal eredményesebb lehetne, ha a családi életben belül a férfiak megértene, hogy ma már asszonyok helye is a szervezeti életben van. Számtalan esetben tapasztaltam azt, hogy a férfiak nem értékelik eléggé a nőimunkát, hogy otthon tartják feleségeiket, ahelyett hogy a szervezetbe küldnék, ahol tanulhatnak, politikailag fejlődhetnek. Számtalan példából látuk, milyen fontos az, hogy a nők is kellő politikai iskolázottsággal rendelkezzenek, mert különben — amíg a férfiak a demokrácia útján mennek előre, az asszonyok akarattalanul is a reakció érdekeit védik. Különösen most fontos ez, hisz Pátráscanu igazságügyminiszter bejelentése szerint hamarosan

választások lesznek az országban és ezen a választáson nem mindegy, hogy a magyar nő kire szavaz.

A nők — amint ez a sajtóból is kitűnik — a párizsi női világ-gyűlésre készülnek. Megkérem Révy Ilust, hogy ismertesse ezt a kérdést is.

— A párizsi nagygyűlés a világ minden nőjét egyesíti arra a célra, hogy a fasiszmust véglegesen eltöröljék a föld színéről, hogy minden országban a demokráciát alapozzák meg, hogy a jövő nemzedék részére boldogabb jövőt készítsenek elő és hogy elismertessék mindenütt a nők jogait.

— A nőknek számos különleges kérdése van, amelyeket a legsürgősebben el kell intézni. Ismeretes a külvárosok és a falvak visszamaradottsága, nyomora, a nagyarányú csecsemőhalandóság, a szegény gyerekek iskolázatlansága, rosszul tápláltsága. Ismeretes a betegségek nagymértékű pusztítása, az aggkori ellátás elégtelensége.

A MOZDONYVEZETŐ

(1944)

Amikor nagynehezen bejutottunk a zsúfolásig telt munkásvonat harmadik osztályú kocsiába, a mozdonyvezető udvariasan felült a felajánlotta helyét a hölgyeknek. Tetőtől talpig olajos, egybeszabott munkaruhát viselt és törődöttnek látszott. Bizonyára szolgálatban volt az éjjel, esetleg a megelőző éjjel is. De nem is ügyeit szabadkozásunkra. Biztosított, hogy csöppent sem fáradt. Csak egy tehervonatot hozott le Aradtól idáig s alig két riadót állott végig az elcsendesedett pályán, a mozdony mellvédjének dölve, amíg fölötté lélekzetelátlóan mély bugással szállottak át a fasiszta német repülőkre.

Igen, ha szolgálatban van, nem hagyhatja el a mozdonyt. De nem is akarná elhagyni. Ők ketten egymáshoz tartoznak. Csak eleinte nehéz a szolgálat, amíg az ember tanul. De aztán hamarosan második természetű válik a gépek, a jelzők, a szabályok ismerete s a től kezdve a mozdony padlátán van igazán otthon az ember. Szolgálaton kívül nem is szeret utazni. Mennyire más a dohógó gép szabadsága egy ilyen zsúfolt kocsihoz képest! Ott akadálytalanul mozoghat bármerre, cselekedhetik tetszése szerint s a fűtő csak akkor szól hozzá, ha megengedi. Itt össze kell szorulnia egy szűkösön kiért fapadon s ha csak nem akar gorombának látszani, kénytelen beszédben elgyedni bárkivel. Az emberek nem tudják tisztelőben tartani a némaságot és a magányt. Oly fecsegők és oly követelők, mintha egyedül ők volnának a világon.

És sehogysem akarják megérteni, hogy olykor valaki gondolkozni is akar, elméjüni a saját elméjében feltámadó érzések és ötletek lassu tovább fonogatásában... Ejl. és könnyűt lenyűgített kormos kezével a körülfutó zajok felé.

Családja van, két gyermek, egy fiú és egy kislány. Őket látogatja most meg a szolgálat huszonnegy órás szünetében. A felesége szíves, kedves asszony, nagyon jól főz és a gyermekeket is szereti. Persze mostanában ritkán látják egymást. Háboru van. A szolgálat megváltozott s a váratlan parancsok gyakoribbak. De azért,

ha teheji hazasiet. Otthon kimosakszik, vasárnapi ruhát ölt s elmegy a gyermekekkel sétálni, pedig talán jobb lenne aludni... Ástást nyomott el s ebben a pillanatban látszott rajta a fáradtság. De a következő percben már folytatta is... Csak az a furcsa, hogy a szolgálat haza is elkíséri. Egyre a mozdony jár az eszébe. Vajjon kelően megozozták-e, amíg nincs ott? Vajjon nem éri-e közben egy váratlan repülőtámadás? És pihenésbe mindegyre belejátszik az a furcsa nyugtalanság, amelytől nem tud szabadulni.

Ha evés után véletlenül mégis elszundít, álma változatlanul visszaviszi a mozdony remegő padlájára. Előtte nyomásmérők, emeltyűk, kerekék állanak s a kazán ajtajából olykor kicsap a hevet lövelő fény. Néha megnyugtató az álom, de legtöbbször valami nyomászó izgalom járja át és kénytelen felriadni. A teste ilyenkor verejtékben uszlik.

Ezt a nyugtalanságot csak a szolgálat tudja eltüntetni belőle. Ha ismét kezében foghatja az indító emeltyűt, akkor minden rendben van. Akkor megint egész ember... Elhallgatott s én rokonszenvezően bólintottam. Persze máshonnan. De megjegyeztem, hogy apai rokonságom számos tagja szintén mozdonyvezető volt, kezdve a gráci vasutassal, aki verseiben csak a mozdonyokat énekelte meg.

Szeme megvillant és érdeklődéssel fordult felém. Az emberek, mondta, általában lenéznek a mozdonyvezetőket, mert a foglalkozásuk olajjal és korommal jár. De ha a rokonságomban mozdonyvezetők vannak, akkor én bizonyára nem vagyok olyan. Lélekben, legalább, én is mozdonyvezető vagyok...

Melegen helyesletem és hosszan ráztuk egymás kezét, mert a vonat lassított s ő leállási készült. Mikor megálltunk, kilétem az ablakon. Az állomás épülete előtt egy szőke, csinos asszony várt rá két gyermekkel. S amikor a nyakába ugrottak, egyikük sem törődött az ójall.

Szemlér Ferenc

== HIREK ==

NÉPI EGYSÉG

Szerkesztőség: Str. Arintarilor (Otrăușu), 16, Tel. 17-53
Kiadóhivatal: Piața Gh. Enescu (Râșnov), 2, Tel. 22-69
Kiadóhivatali órák d. e. 7-től d. n. 3-ig.

Előfizetési díj postai kézbesítéssel egy hónapra 1000 lei

Naptár

Vasárnap, 1945. november 11. A nap 6 óra 59 perccel kelet és 4 óra 29 perccel nyugszik. — Kat.: Márton p. — Prot.: Márton. — Ort.: Viet. Min. — Zsidó: 5706 év, kisleve 6. 6.

Hétfő, 1945. november 12. A nap 7 órával kelet és 4 óra 28 perccel nyugszik. — Kat. Márton p. — Prot.: Jónás. — Ort. Ioan e. m. — Zsidó: 5706 év kisleve 7.

Brassói mozgó műsora

Aro: Pygmalion. — Astra: Tavaszi mámor. — Capitol: Nina Petrova hazugsága. — Corso: A vasóknál. — Lumina: Mai lányok. — Redut: Az új rokona. (Magyar film). — Regal (CFR): Külváros.

Szolgálatos gyógyszerterápiák Brassóban

Szombaton: „Hygea”, Kugler, Hossu utca 73. Vasárnap: „Minerva” Jós Imre, Kut u. 7. Hétfőn: „Szentháromság”. Sianu, Lópiac 8.

— Az ARLUS köszönetnyilvánítását. — Az ARLUS vezetősége ezúton nyilvánítja köszönetét a Scherg posztógyár közművelődési bizottságának az egyesület november 6-án tartott előadásán való sikeres szerepléséért.

A brassói nyomdász munkások szakszervezete vasárnap, november 11-én reggel 9 órai kezdettel rendkívüli közgyűlést tart, az „Erdélyi Bank” Kolostor-utca 5 szám alatti épületének 1. emeleti helyiségében. Mivel napirenden rendkívüli fontos kérdések szerepelnek, a vezetőség kéri valamennyi tag feltétlen megjelenését.

— Megnyílt a szentegyháza s falusi aligmázium. Udvarhely megyében a Hargita alján fekvő Szentegyház faluban az idén nyílt meg az aligmázium. Ennek az intézetnek a megnyitása annál is jelentősebb, mivel a környékbeli falvak, mint Kápolnásfalu, Lővéte stb. ifjai otthonuk közelében végezhetik tanulmányait.

— Brassói katolikus férfiak figyelmébe. Az egyházközség november 11-én, vasárnap délelőtt 11 órakor a Ferencendi Nővérek diszternében rendkívüli közgyűlést tart. A tárgysorozat legtöbb pontját az egyházközség anyagi helyzetének megoldása képezi. Erre való tekintettel kéri az egyházközség létfeltartójait, hogy a közgyűlésen feltétlenül és kivétel nélkül jelenjenek meg.

— Református ifjúsági Nagyhét. Minden év november havának második hetében az egész világ keresztény ifjúsága ifjúsági nagyhetet tart. A brassói református egyházban 1945 november 11-ig tartják meg e nagyhetet. Alkalmi és ünnepi istentisztelettel kezdik és nagyarányú vallásos estélyel fejezik be. A közbeeső hétköznapiakon minden délután 5 órakor alkalmi előadás és áhítat.

— A brassói unitárius egyházközség keblitanácsának gyűlése. A brassói unitárius egyházközség keblitanácsa az 1945 november 11-én, vasárnap délelőtt tartandó istentisztelet végeztével gyűlést tart, amelyen Rostás Dénes unitárius esperes is jelen lesz. A tanács kéri a tagok pontos megjelenését.

— Hetivásár Fekete halomban. A brassói polgármesteri hivatal gazdasági osztálya közli, hogy Fekete halomban minden hét szombatján hetivásárt tartanak. A vásárra a kereskedők és termelők szabadon vihetik a korlátozás alá nem eső cikkeiket.

* A Magyar Népi Szövetség „Szabad Egyeteme” mindaddig, amíg a Népi Szövetség székházában a gázfűtés el nem készül, előadásait a Református Szeretetház földszinti tantermeiben tartja meg. Bejárat a Mester-utca 16 szám alatt.

* Orvosi hír. — Dr. Klier S., Bécsben specializált ortopéd és balesetsébesz risszátörve, rendelkezést újból megkezdte. Különleges kezelés töréseknél, sportbalesetekenél, csonttuberkulózisnál, különböző láthatérségeknél és viszértágulátsnál. Ortopédia torna. Brassó, Rókus-utca 1 sz. Rendel: 3-6. Telefon: 34-48.

Etheridge Moszkvába utazott

(Szófia) Mint a budapesti rádió szófiai híradása jelenti, Etheridge, az Egyesült Államok rendkívüli kiküldötte, aki a bulgáriai viszonyokat tanulmányozta, a Szovjet-szövetségbe utazott.

Etheridge itt a Szovjetpolitikai vezetéssel eszmecsere-t folytat, majd rövidesen Bulgáriába és Romániába utazik, hogy tanulmányozza a helyzetet.

(Newyork) Attlee angol miniszterel-

nők éjjel fél 2 órakor repülőgépen megérkezett az Egyesült Államokba. Rövidesen utána leszállt a második utasszállító gép is, amely Morrison minisztert hozta.

Angol politikai körökben még nem erősítették meg azt a híradást, amely szerint a Truman—Attlee—Mackenzie King találkoztól óhatalmi értekezlet fogja követni.

APRÓHIRDETÉSEK

Legkisebb apróhirdetés 10 szóból 500 lei, minden további szó 50 lei. Az ingatlan és üzleti célt szolgáló hirdetéseknek kétszeres díjazás. A háromszóra feladott hirdetések után a negyedszeri lekötés ingyenes. Jelligé vagy kiadói című hirdetések pótdíja 100 lei.

Foglalkozás

Üzemvezetőt alkalmas körülből 50 alkalmasított foglalkoztató fémipari üzem. Matrica kon-sztrukciókban és univerzális technikában teljesen jártas réztermelt ércdőlőknél nyújtás be ajánlatot a kiadóhivatalba „Üzemvezető” jelleg alatt. 3029

Gyakorlott borkészítő-varrókat keresek állandó otthoni munkára. Brassó, Vár u. 100. apart. 6. 3044-f

Apólonót, novellistát vagy gyermekleányt keres Papp Vincze, Brassó, Vár u. 77. Telefon: 13-9. 3045-f

Elemi iskolai tárgyakból magánórákat adok. Házhoz is eljárom tanítani. Cím a kiadóban. 3048-f

Két tanuló keresek, autójavító szakmához, Mező, Brassó, Str. Biserica Română 52. 3050-f

Megbízható komoly segéd munkást felvesz a brassói „Drum Nou” nyomda. Jelenkezni lehet személyesen a hivatalos órák alatt. 3065-f

Bárhol, vidéken Hancya vagy hasonló szövetkezet vezetői és elnökei és anyagi garancia mellett vállalom. Tanult kereskedő vagyok, magyar és román nyelvtudással, saját üzletem volt. Munkaadókat „Könyvtáram is van” jellegre a kiadókba kérek. 3072-f

Főzéshez értő mindenest Budapestben magyar családhoz alkalmasunk Jelenkezni dr. Tanszék-nél, Brassó, Str. Vlad Tepeș 8. 3090-f

Adás-vétel

Eladók: háló, fotelek, főző- és dobkályha, hat-ágas részterítők, szekrény, vas- és lágy, varrógép, ládak. 35-56 új gumicsizma és egyéb holmik. Brassó, Vár-u. 112. 2994

Télikabát (férfi), sütétkék, középmetre, jó állapotban eladó. Érdeklődni: Brassó, Horea 1 sz., délután 4-től. 2941

Orvos keres megvételre mikroszkopot és rövid-hullámú gépet. Címeket a kiadókba kérek. 3042

Harmónium jókarban eladó. Brassó, Dr. Babeș utca 1. 3049-a

Veszek III. osztály református elemi iskolai könyveket. Blaga, Brassó, Str. Eroul 1. 3054

Egy jókarban lévő nagy főzőkályha és egy melegítőkályha eladó. Pál Mihály, Sepsiszentgyörgy, Lenin utca 45/a. 3060-a

Ószi ültetésre előrendű gyümölcsfa-cserebák kaphatók Székely Andrásnál Törökös (tramway megálló mellett) Ugyanott többféle gőzépalkatrész, hozzá tartozó készülékek eladók. 3067-a

Eladó egy bukta politizorított teljes házőrzőberendezés azonnal. Cím: Törökös 40 szám. 3068-a

Patefont megvételre keresek. Címeket a kiadókba kérek. 3078-a

Kertészek figyelmébe, üvegház 8 méter hosszú felszereléssel együtt eladó. Örv. Molnár Antalnéknél Kézdivásárhely, Vágóhid utca 11. 3077-a

Jó állapotban lévő asztali főzőkályhát keresek megvételre. Cím: Brassó, Nic. Filipesu 81. Telefon 21-59. 3080-a

Pékiség részre keresek egy dagasztógépet. Brassó, Román Templom utca 54. 3079-a

Pallas, Római, Tolnai, Új Idők lexikonokat megvételre keresek. Kolosvári Szovjetgyörgy, Kovácsai-telep 15. 30-3-a

Ingatlan

Házát, telket jutányosan venni és eladni Kucsh-mann ingatlaniroda által. Brassó, Clujca utca 28. Telefon 36-31. 265-f

Házát, telket Landau utján adjon és vegyen Brassó, Telefon 17-23, General Moșcu 25. 2668

Vannak kisebb családi házat, lehet bombázott is. Cím: Brassó, Str. Petru Maior 4. Nives-gyár mellett. 3041-i

Sepsiszentgyörgyön központban vagy annak közelében keresek megvételre családi házat kerttel, vagy elcsorékos Kolosvár központjában lévő házat. Cím: Asztalos Jenő, Arkos. 3078-i

Kereskedelem - Ár

Harisnya, cérna, combok, gyönyörű, broszok és számtalan más rövidkárú cikk nagy választékban olcsó árakban „Progres”-nél, Brassó, Hirsch-er utca 1. 2521

Táska-íróképet keresek, Erika, Continental vagy Olympia gyártmányú új állapotban. Odor, Brassó, Diaconul Corei 1. 3069-b

Műhlhausen köztérp 10. szám, teljes felszereléssel eladó. Odor, Brassó, Diaconul Corei 1. 3082-k

Számológépet keresek, svéd gyártmányú, Odor Brassó, Diaconul Corei 1. 3031-k

Kész modern háló kaphatók, Sepsiszentgyörgyön, Brassói Sámuel 44 alatt. 3074-k

Réplet

Keresek 2 szobát, konyha és fürdőszobás lakást. Cím: Portre Fotó, Brassó, Regele Carol 1. 50 3039

Egy teljes fűtő- és csomóházhoz tartozó turószeleket együtt eladó. Érdeklődni lehet: Kézdivásárhely, Stalin Marsal utca 51 szám alatt. 3076-b

Rutorozott szobát, laboratórium részére, fűtőszobát (szuterén) központban keres egyedülálló férfi. Brassó, Calea Victoriei 13. Telefon 15-49. 3071-b

Elveszett

Elveszett 189 száma Kortárs Ferenc Kézdivásárhely névre kiállított személyazonossági igazolvány. Semmisnek nyilvánított. 3076-e

Vesves

Pitroff Aladár, Kovasza, Háromszék megyei kéri mindazokat, akik fiának Dezsőnek fogolytársa, voltak, értesítsék, bármit tudnak róla. 3005

Ferencz János kiribán született cukrászsegéd-ről, aki tud valamit, értesítse szüleit, Kriszta 128 sz. 3030

Bécsben képzett tanár zongora órákat ad. Cím a kiadóban. 3046-v

Keresek pénzestársat egy újfajta önműködő kerekpár találmányom elkészítéséhez. Cím a kiadóban. 3051-v

Aki tud valamit Bartha Mihály szakaszvezetőről, aki Szatmárgyőrben 9 ker. 362/III. Lárben volt, mint forrás, kérjük értesítse aggodó szüleit: Bartha Árpád, Szotyor, Háromszék vm. 3059-v

Felkerül mindazokat a foglyokat, akik Szabó János sepsiszentgyörgyi lakosáról valami közlelőbbi adatot tudnak, közülük szülőivel Szabó Lajos kereskedőmesterrel, Sepsiszentgyörgy, Str. Targuiu Vá-sár-tér 10-12). 3085-v

Szívünk mély tájadmával tudatjuk, hogy a mindnyájunk által for-rón szeretett jó feleség, gyermek, testvér, sógornő, meny, rokon és barát

Waltraut Wollmann

született Streiffert,

életének 24-ik, boldog házasságának 5-ik évében hosszas szenvedés után visszaadta lelkét Teremtőjének.

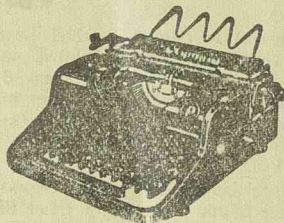
Drága jó halottunk hült tetemét november 11-én vasárnap dé-lután 3 órakor fogjuk a Vasile Lucaci utca 67. szám alatti gyászház-ból a bertalani szász evangélikus temetőben örök nyugalomra helyezni.

Nyugalma legyen csendes, emléke áldott!

Brassó, 1945. november 9-én.

A gyászoló család.

Todor Ion jun.

író-címző-számoló-könyvelő-sokszorosító-gépjavitó szakkönyvtár — új gépek lerakata
BRASOV Str. Reg. Carol 31 (volt „Olimpia”)
Iroda az udvarban
TELEFON 29-47. Keresk. Kam. bel. sz. 4798/1941.

Redut Mozgó Brassó

Péntektől (november 9.)
magyar zenés vígjáték:

Az új rokon

(Verigoara din America)

Főszereplők:

TURAY IDA
KABOS GYULA

Két órai kacagási Cigányzene!
Az Egyesült Nemzetek legújabb híradója.
Folytatás az előadások naponta délután 3 óráig.

Íróasztalt, széket veszünk.

Arajanlatokat címmel
kiadókba kérünk „Olcsó” jellegre.

Kereskedők figyelmébe!

Rövid- és galanteri árak nagy vá-lasztékban „Progres”-nél,
Brassó, Hirsch-er utca 1.

Gáspár Andor

olcsón és precízen vállal

órajavitásokat

Sepsiszentgyörgy, Malinowszki Marsal u.
10. volt Csiki utca).

Aranyművesmunkákat is vállalok.

Rahmenfilterpresse-t és Vakuum szivattyút megvételre keresek.

Cím: SINGER, Arad, Barițiu 26.

Brassói Társadalombiztosító Pénztár.

17/1945. szám.

Hirdetmény

A brassói Társadalombiztosító Pénztár felhívja a biztosított tagok figyelmét a törvény 17. §-ában elő-írt rendelkezésre, mely szerint: A munkaképtelen tagok részére a táppénzintézmény kiadása hetenként egyszeri, az intézet orvosánál kötelező orvosi viz-szát alapján történik. A táppénzt pedig a tagnak személyesen, vagy meghatalmazottjának a pénztár asztalán ki kell fizetni.

Egy esetben sem lehet több letelt munka-képtelenségi hétre a táppénzintézményt egy-szerre kiállítani.

A törvény rendelkezései értelmében felkérjük az összes biztosítottakat, hogy az Intézet orvosánál rendszeresen jelentkezzenek visszajárta és kérjék a táppénzintézmény kiállítását minden héten, ellen-kező esetben elvesztik jogukat a táppénzre.

Azon biztosítottakat, akik munkaképtelen betegek, lakhelyükről való eltávolítás esetén előzetesen kell a főorvos és az igazgató engedélyét kérniük, hogy továbbra is dolgozzanak a legújabb utalva.

Ezen rendelkezések figyelmen kívül hagyása maga után vonja a táppénz megvonását.

Fenti értelemben rendeltetést kaptak az Intézet orvosai is, megtiltván nekik a táppénzintézmények egy-szerre több hétre történő kiállítását.

Az Igazgatóság.

Olvaszátok és terjesszétok a Népi Egységet

Nyomatott: Tipografia „Drum Nou” Brasov, Str. Regele Mihai 14.